

Riksdagens protokoll

2005/06:101

Tisdagen den 4 april

Kl. 13.30 – 15.50

18.00 – 19.03

Protokoll
2005/06:101

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 29 mars.

2 § Meddelande om val

Tredje vice talmannen meddelade att val av ny riksrevisor skulle äga rum *onsdagen den 5 april*.

3 § Svar på interpellation 2005/06:301 om frågor kring skogskonton och skogsskadekonton

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Finansminister PÄR NUDER (s):

Fru talman! Staffan Danielsson har frågat mig om jag avser att vidta några åtgärder för att, för det första, skogsskadekonto och skogskonto ska kunna överföras till nästa ägare vid generationsskifte genom arv eller gåva och skatterabatten för stormlikviderna ska kunna utnyttjas av en ny ägare, för det andra, kapital på nämnda konton ska få placeras i enlighet med reglerna för avsatt pensionskapital och, för det tredje, ersättningarna för naturvårdsavtal ska kunna periodiseras eller sättas in på skogskonto.

Staffan Danielsson refererar i sin interpellation till åtgärder som jag ska ha ställt i utsikt. Därför är det bra att jag nu får tillfälle att redogöra för min syn på de frågor som Staffan Danielsson tar upp.

Flera av frågorna har sin bakgrund i stormen Gudrun som i januari 2005 svepte genom södra Sverige. Stormen drabbade skogsnäringen särskilt hårt. Skogsstyrelsen uppskattar att skog motsvarande nästan ett års avverkning i hela landet blåste omkull under ett par timmar.

För att minska de materiella och ekonomiska skadorna efter stormen har regeringen och berörda myndigheter vidtagit ett flertal olika åtgärder. Åtskilliga av dessa handlar om ekonomiskt stöd till den drabbade skogsnäringen. Regeringen har beslutat om skattereduktion baserad på stormskadat virke som forslas ut ur skogen, dieselskattebefrielse för arbetsmaskiner i stormområdet, nedsättning av ban- och farledsavgifter vid transport av stormfällt virke, stöd för lagring av virket, stöd för reparationer av skogsbilvägar och körskador i naturen samt stöd för återbeskogning.

Stödpaketet uppgår sammanlagt till ca 3,2 miljarder kronor. Härutöver har vidtagits åtgärder som inte innebär ett direkt ekonomiskt stöd men som ändå syftar till att på olika sätt underlätta för den drabbade skogsnäringen, till exempel har beslutats om dispens för utländska åkare att frakta stormfällt timmer i det stormdrabbade området.

Staffan Danielssons första fråga föranleds av att det kommer att göras stora insättningar på skogsskadekonton eller skogskonton efter stormen. Staffan Danielsson menar att skattereglerna för dessa konton allvarligt försvårar generationsskiften.

Som jag förstår Staffan Danielsson så menar han att skogsägare borde ha särskilda möjligheter att överföra skogskontomedel till närstående utan omedelbara skattekonsekvenser.

Liknande framställningar finns hos Finansdepartementet och bereds där. Motioner med samma inriktning har också framställts i riksdagen men, så sent som den 16 mars 2006, avslagits dels med hänvisning till beredningen i Finansdepartementet, dels med hänvisning till att skatteutskottet för egen del har beslutat att följa upp och utvärdera skogsbeskattningen. Utvärderingen syftar till att fördjupa kunskaperna om hur skogsbeskattningen fungerar utifrån den neutralitetsprincip som 1990 års skattereform vilar på. Skatteutskottet har anfört att förslag om tillfälliga eller permanenta förändringar av skattereglerna med anledning av stormskador måste bedömas mot bakgrund av de olika stöd som börjat utgå till drabbade fastighetsägare och att rimligheten av förändringar i skattereglerna också måste bedömas mot bakgrund av att skogsbruket redan är föremål för ett antal särregler.

Efter stormen har regeringen prioriterat akuta åtgärder för att minska de direkta skadeverkningarna av stormen. Åtgärder har genomförts i ett högt tempo. Flertalet av dem saknar tidigare motsvarigheter men har ändå raskt utarbetats och beslutats. Några har dessutom krävt EU-kommissionens godkännande. Skogsnäringen å sin sida har röjt upp i skogarna och tagit om hand stormvirke i en takt som överträffat inledande prognoser. Vi befinner oss nu i ett läge där blicken kan riktas mot de skattefrågor som har väckts i anledning av stormen. De kan nu beredas vidare utan den överhängande risk för materiell värdeförstörelse som motiverat stöden efter stormen.

I likhet med skatteutskottet anser jag att framställningar om regeländringar måste bedömas dels mot bakgrund av de stöd som redan har beslutats, dels mot bakgrund av de särregler som redan gäller för skogsbeskattningen. Det är därför nödvändigt med en noggrann beredning av frågan. Jag vill därför inte föregripa utgången av den fortsatta beredningen i Finansdepartementet.

Med skatterabatten för stormlikviderna avser Staffan Danielsson den skattereduktion som stormdrabbade skogsägare kan få. Reduktionen innebär ett stöd till den stormdrabbade skogsnäringen med ca 2 miljarder kronor. För den enskilde skogsägarens del uppgår stödet till 50 kr per kubikmeter stormskadat virke som tas om hand och forslas ut ur den stormskadade skogen. Huvudregeln är att man måste ansöka om skattereduktionen innan man överlåter skogsfastigheten. Från denna regel har gjorts några undantag. Om skogsägaren sålde fastigheten under 2005 – då det ännu inte var möjligt att ansöka om skattereduktionen – har skogsägaren fortfarande rätt till skattereduktionen om ansökan ges in senast

den 2 maj 2006. En ny ägare till en stormdrabbad fastighet kan få reduktionen på samma villkor som andra. Om en ägare påbörjar men inte slutför utforsling och ansökan så kan inte en senare ägare få den reduktion som skulle ha tillkommit den tidigare ägaren. Det enda undantaget från denna regel är om den tidigare ägaren avlider och de efterlevande slutför omhändertagandet av skogen. Då kan dessa få reduktionen. Anledningen till denna särregel är att det är fråga om en situation som skogsägaren inte råder över. Regeringen har inte ansett att det är motiverat med särskilda regler för några andra fall. Riksdagens majoritet har delat denna bedömning. För övriga fall gäller således huvudregeln att man måste ansöka innan fastighetsöverlåtelsen äger rum. Ansökan kan göras så snart man har fått de mätbesked som visar volymen på utforslat virke. Jag anser att detta är en ändamålsenlig ordning och avser inte att vidta några åtgärder för att ändra lagstiftningen, som för övrigt är tidsbegränsad.

Staffan Danielssons andra fråga gäller placeringen av skogskontomedel. Han gör jämförelser med vad som gäller för pensioner. Dessa system har olika ändamål och följaktligen olika förutsättningar. Det är inte relevant att jämföra dem med varandra. Jag avser inte att verka för att reglerna för skogskontomedlens placering ändras.

Vad slutligen avser beskattningen av inkomster från naturvårdsavtal så har jag i ett svar den 8 mars 2005 på en fråga (2005/06:1111) från Bengt-Anders Johansson uppgivit att beskattningen av dessa inkomster, mot bakgrund av tidigare uttalanden från skatteutskottet och utvecklingen i rättspraxis, bör ses över i ett lämpligt sammanhang.

Anf. 2 STAFFAN DANIELSSON (c):

Fru talman! Jag tackar finansminister Nuder för svaret på mina frågor om några aktuella skogsskattefrågor. Det är en spännande men kanske lite teknisk debatt. Jag avsåg ursprungligen att ställa frågorna till skogsminister Ulrica Messing som hanterat de flesta av de här stormåtgärderna. Det är också hon, och kanske någon ledamot från skatteutskottet i någon kammardebatt, som välvilligt uttalat sig om ytterligare åtgärder för att lösa några fortsatta bekymmer på det här området.

Nu är det finansministern som ansvarar för och besvarar mina frågor, och det är självfallet okej. Tyvärr är dock svaren lite bistrare och mer avvaktande än de ambitioner som vi har lyssnat till tidigare. Jag hoppas att vi kan klara ut lite mer under den här debatten när det gäller vilken inriktning som regeringen har i sitt vidare arbete med de här frågorna. Jag tycker naturligtvis att det går för sakta och att många skattefrågor som behöver förändras, ofta bara mycket lite, skjuts fram för behandling senare och efter valet.

Finansministern redovisar först de olika insatser som har gjorts från statens sida gentemot skogsnäringen med anledning av den svåra stormen. Jag kan säga att vad gäller den här katastrofen har regeringen skött sig hyggligt. Som jag skrev i interpellationen har det allra mesta vidtagits relativt snabbt och skett i bred politisk enighet. Det är bra. Det är inte roligt för någon med de här ibland nödvändiga KU-granskningarna.

Men det återstår en del att göra, och det är bland annat om detta som jag har ställt frågor. Ett bekymmer har gällt om skattereduktionen på 50 kr per kubikmeter för stormskogen fryser inne om fastigheten under tiden förs över till nästa generation. Finansministern medger också risken

för att förlora reduktionen om skogsägaren påbörjar men inte slutför verkets utforsling och ansökan om skattereduktion. Finansministern hänvisar till att undantag ges om skogsägaren avlider men inte annars.

Nu verkar det här problemet kunna lösas genom att regeringen framtynt nog har tagit bort en skadlig skatt för någon tid sedan, nämligen arvs- och gåvoskatten. Det här öppnar för att skogsägaren som ger gåvan kan erhålla skattesänkningen och att denna sedan kan ges bort till det eller de barn som tagit över fastigheten. Mot den här bakgrunden beklagar jag att regelverket inte från början utformats smidigare, men jag kan ändå acceptera att detta nog kan hanteras på ett rimligt sätt genom den skattefria gåvan.

Så till ett allvarigare och högaktuellt bekymmer, nämligen att de engångsersättningar som skogsägare kan få genom naturvårdsavtal som omfattar åtaganden flera decennier framåt, kanske 40 år, nu plötsligt genom en ändrad bedömning från Skatteverket måste beskattas fram i sin helhet det år de erhålls i stället för successivt under hela åtagandetiden.

Detta innebär en kraftig skatteskärpning som redan oförskyllt har drabbat en del som tecknat avtal. Det innebär också att det värdefulla instrument för att skydda mark med höga naturvärden som naturvårdsavtal innebär nu läggs i malpåse, efter vad jag kan förstå. Det har inte varit avsikten hos vare sig regeringen eller riksdagen. Här tycker jag att regeringen omgående bör ta initiativ och göra klart att successiv beskattning under avtalets löptid åter ska gälla. Det är helt otillfredsställande att finansministern inte har agerat. Domen – alltså Skatteverkets ändrade bedömning – kom i höstas. Ministern hänvisar bara till att detta ”bör ses över i lämpligt sammanhang” någon gång i framtiden.

Mina raka frågor är: Står finansministern fast vid uppfattningen att naturvårdsavtalsersättningen ska beskattas successivt? Vilken tidsplan finns i så fall för att rätta till den skatteskärpning som nu är i kraft och som såvitt jag kan förstå leder till att det inte tecknas några naturvårdsavtal – och därmed till att höga naturvärden inte skyddas? Jag återkommer till frågan om skogskonto.

Anf. 3 Finansminister PÅR NUDER (s):

Fru talman! Först vill jag tacka Staffan Danielsson för erkännandet vad gäller hanteringen av stormen Gudrun. Jag tror att det är viktigt att vi i akuta katastroflägen – och det här var definitivt en katastrof av nationell dignitet – kan hantera frågor i största möjliga partipolitiska enighet.

Staffan Danielsson väljer att fokusera på frågan om naturvårdsavtal. Jag har samma besked att ge som jag gav i mitt första inlägg. Här har skatteutskottet uttalat att regeringen bör följa utvecklingen när det gäller beskattning och ersättning för naturvårdsavtal. Nu förefaller utvecklingen på redovisnings- och skatteområdet att gå i riktning mot att ersättning för naturvårdsavtal inte längre får periodiseras över avtalstiden utan ska tas upp till omedelbar beskattning. Jag har därför, i enlighet med vad skatteutskottet har uttalat, sagt att frågan bör ses över i ett lämpligt sammanhang.

Frågan blir då förstås vad som är ett lämpligt sammanhang. En möjlighet är att detta kan tas upp inom ramen för eller parallellt med den utredning som ska se över den generella frågan om sambandet mellan redovisning och beskattning. En annan möjlighet är att det sker i sam-

band med att andra frågor om skogsbeskattningen ses över. Något bestämt besked om vad som är det lämpligaste sammanhanget är jag inte beredd att lämna i dag.

Låt mig också övergripande säga att alla de frågor som interpellanten tar upp på ett eller annat sätt kommer att bli föremål för behandling i den samlade skatteöversyn som jag har aviserat och som bör kunna påbörjas under hösten. Skogsbeskattningen – den beskattning som är relaterad till skogsnäringen – är väldigt vittomfattande och av förklarliga skäl mycket speciell till sin karaktär. Skogsnäringen lever under mycket speciella villkor. Den är omgärdad med många särregler. Somliga tycker att de är för generösa, andra tycker att de är för restriktiva. Detta bör därför övervägas samtidigt som vi ser över skattepolitiken i dess helhet. Men jag har indikerat att frågan om naturvårdsavtal som är så viktig, inte minst i ljuset av rättsutvecklingen och av den dom som interpellanten refererar till, särskilt bör ses över. Vi får återkomma när det gäller i vilka former det bör ske.

Anf. 4 STAFFAN DANIELSSON (c):

Fru talman! Det är nödvändigt att naturvårdsavtalen förändras. Min fråga, som finansministern inte har svarat på, är: Vilken är inriktningen på översynen? Jag har tidigare uppfattat att vi var överens om att beskattningen bör ske över den 20- eller 40-årsperiod som avtalen tecknas för. Det skulle vara tacksamt med en komplettering där.

Så kommer jag till mina två kanske viktigaste frågor. Den ena gäller skogskonto och skogsskadekonto. Vid en svår storm eller vid normala skogsavverkningar kan skogsägaren plötsligt erhålla betydande skogsinträktar som skulle beskattas med hög marginalskatt om de intäktsredovisades direkt. För att periodisera dessa intäkter, som vuxit till i skogen under en lång följd av år – 60–80 år eller liknande – kan därför skogsägaren sätta in en stor del av pengarna på skogskonto eller skogsskadekonto i en vanlig bank, där de står och uppbär dagens låga räntor under 10 eller ibland 20 år. Pengarna tas sedan upp till beskattning när de tas ut från kontot, vilket till exempel kan göras i samband med att olika skogsårdsåtgärder genomförs.

I samband med den svåra stormen kommer nu mycket stora summor att avsättas på dessa konton. I många fall kommer sedan olika skogsfastigheter att genom arv, gåva eller testamente överföras till nästa generation. Med nu gällande regler kan inte skogskonton med kvarstående löptid tas över av nästa ägare, utan pengarna måste omgående tas ut och utlöser full beskattning.

Samma argument som gör att exempelvis periodiseringsfonder och expansionsfonder får överföras vid generationsskiftet borde givetvis tillämpas också på skogskontona. Den svåra stormen gör frågan högaktuell. Finansministern hänvisar i sitt svar till att frågan bereds i Finansdepartementet och till att skatteutskottet avser att följa upp och bereda skogsbeskattningen. Det här är en enkel justering. Om man vill kan man enkelt fixa det här så fort som möjligt. Min raka fråga till finansministern är: Anser ministern att den hittillsvarande svenska skogskontomodellen har brister i detta avseende som bör rättas till genom att skogskonton bör få överföras vid generationsskifte? För detta talar att frågan bereds i departementet.

Jag hoppas att finansministern kan uttala en principiell mening i själva sakfrågan. Är detta rimligt eller inte? Jag menar att det är mycket rimligt, och jag är säker på att många skogsägare just nu väntar på ett besked om inriktningen.

Till slut vill jag ta upp mitt förslag om att pengar som låses på skogskonto i upp till 20 år – flera decennier – rimligen borde få placeras inte bara på bankkonto till låg ränta utan även, i likhet med andra långsiktiga avsättningar till exempelvis pension, i obligationer, ränte- och aktiefoder, aktier och så vidare.

I dag medges endast bankkontoplacering. Om skogen inte avverkas tillväxer den årligen. Virkesintäkten utvecklas marknadsmässigt genom tillväxt och prisutveckling. Men om den avverkas och intäkterna sätts in på skogskonto erhålls bara en viss inflationskompensation. Skogskapitalet står och stampar på samma nivå.

För pensionsavsättningar är det här en självklarhet. Om man skulle införa samma princip för skogskontoavsättningar som för pensionsavsättningar skulle det innebära en vinn-vinn-situation för både näringslivet och staten. Det är väl bekant att placeringar i näringslivet över tid i genomsnitt ger bättre värdetillväxt än banksparande. De flesta skogsägare skulle erhålla bättre avkastningar på sina avsatta pengar, och – lyssna nu, finansministern! – staten skulle erhålla mer i skatt när skogskontoplaceringarna tillväxer mer i värde. Vore inte detta något att ta tag i?

Anf. 5 Finansminister PÄR NUDER (s):

Fru talman! Jag tar detta med placering av skogskontomedel först.

Precis som jag sade i mitt svar skiljer sig systemen för pensioner och för skogskonton och skogsskadekonton åt. Jag anser inte att det är relevant att jämföra dem med varandra. Det går inte att bryta ut delar av ett system och jämföra med ett annat.

Syftet med skogskontosystemet är att göra det möjligt för den som har skogsinkomster att periodisera inkomsterna för att lindra den progressiva beskattningen genom att inkomsterna fördelas mellan åren. Syftet är inte att förse skogsägaren med en alternativ placeringsform för att öka avkastningen på de obeskattade skogsinkomsterna.

Så till frågan om generationsskifte. Staffan Danielsson säger att det handlar om en enkel justering och ett enkelt beslut. Inget är så enkelt som att prata om att skatter ska sänkas. Det är ju i praktiken vad detta handlar om. Den här skattesänkningen får vägas mot krav på andra skattesänkningar. De får i sin tur vägas mot olika krav på utgiftsökningar. Sedan får man göra en sammanlagd avvägning.

Frågan har uppmärksamats av skatteutskottet, och den är föremål för beredning i Finansdepartementet. Vi har uppmärksammat att frågan är föremål för diskussion, och vi får återkomma till den.

Jag vill emellertid säga att man inte får glömma bort att det med nuvarande regelverk faktiskt går att helt eller delvis skjuta upp beskattning av skogskontomedel vid generationsskiften. Den som ger bort sin skogsfastighet kan ha kvar medlen på kontona. Överlåtelsen av skogsfastigheten utlöser alltså inte någon omedelbar beskattning av medlen på kontona hos överlåtaren. I stället kan överlåtaren återföra kontomedlen till beskattning i den takt som befinns lämplig inom de maximitider som gäller,

det vill säga i fråga om skogskonto 10 år efter insättning och i fråga om skogsskadekonto 20 år efter insättning. I samband med att skogsfastighet övergår till annan genom arv eller gåva finns det också möjlighet att föra över helt eller delvis obeskattade medel, till exempel pengar på skogskonton eller skogsskadekonton, till den nya ägaren med hjälp av periodiseringsfond och expansionsfond.

Prot. 2005/06:101

4 april

Svar på
interpellationer

Anf. 6 STAFFAN DANIELSSON (c):

Fru talman! Den första frågan handlar om att kunna förvalta pengar friare. Pensioner och skogskonton har mycket stora likheter. Man binder pengar i flera decennier. Jag har väldigt svårt att förstå varför inkomsten ska låsas till den penningvärdenivå som var när man satte av pengarna, varför man inte ska kunna få placera kapitalet friare. Avkastningen blir större, och när den tas ut får staten in mer skatt. Det är en *win-win*-situation – både staten och skogsägarna vinner. Och det är väl ingen nackdel att det blir lite mer individuell frihet att kunna välja hur man vill placera de låsta pengarna. Så fundera vidare på det, finansministern.

Nuvarande regelverk vad gäller periodiseringsfond och expansionsfond räcker inte till, det fungerar inte. Det är en massa krångel – skatteplanering, teknik – och det kan gå snett, så den lösningen är på intet vis tillräcklig. Det vore oerhört mycket enklare att kunna överföra ett gällande skogskonto. Då säger finansministern att det blir en skattesänkning om nästa generation får överta pappans eller mammans skogskonto. Det blir det inte. Hade inte skogsägaren gått bort hade ju skogskontot varit kvar och någon skatt hade inte utlösts. Det är just dödsfallet som utlöser en plötslig beskattning. Det är då som det är rimligt att nästa generation kan ta över dels skog på växande mark, dels skogskontot med de restriktioner som gällde när skogskontot tecknades. Jag vänder mig mot att det skulle vara en skattesänkning. Det är snarare en skatteskärpning om man inte inför den här regeln. Så jag väddar även här till finansministern att titta lite mer noga på det här.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på interpellation 2005/06:307 om Sverige och reducerad moms

Anf. 7 Finansminister PÄR NUDER (s):

Fru talman! Marietta de Pourbaix-Lundin har frågat mig om jag avser att verka för att Sverige hos EU ansöker om reducerad moms.

Frågan har ställts mot bakgrund av det så kallade lågmomsförsöket som inleddes år 2000 inom EU. Avsikten var att tillfälligt införa lågmoms på vissa arbetsintensiva tjänster i syfte att öka sysselsättningen och reducera svartarbetet. Kommissionen redovisade år 2003 en utvärdering av försöket och konstaterade att det inte gått att påvisa att det hade lett till de eftersträlvade effekterna. Försöket, som förlängdes ett par gånger, skulle ha upphört vid årsskiftet 2005/06. Den 14 februari i år beslutade rådet emellertid att förlänga lågmomsförsöket ytterligare en tid. Det löper nu ut den 31 december 2010. Beslutet om förlängning ingick i en kom-

promisslösning som rörde frågan om lågmomsområdet i stort och som under drygt två och ett halvt år varit föremål för långdragna diskussioner i rådet. Medlemsstaterna har i de diskussionerna haft olika uppfattning om vilka varor och tjänster som ska kunna omfattas av lågmoms. Vissa har velat utvidga området, medan andra ansett att området ska vara så begränsat som möjligt. Sverige hör till den sistnämnda kategorin länder. Tillämpning av lågmoms kan ha en negativ påverkan på konkurrensförhållandena mellan företagen. Med lågmomsen följer också rättvisedis-kussioner och avgränsningsproblem som leder till ökade administrativa kostnader hos såväl myndigheter som företag. Lågmoms inom en rad olika områden har även en negativ inverkan på statsbudgeten.

Jag har mot den bakgrunden inte tagit några initiativ till en ansökan om att få delta i det förlängda lågmomsförsöket.

Anf. 8 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m):

Fru talman! Sedan den 1 januari 2000 har de medlemsländer i EU som ansökt om och fått det godkänt kunnat reducera sin moms för högst få av ett antal tjänster. Det har rört sig om alltifrån små reparationer av cyklar, skor, kläder till renovering och reparation av privatbostäder, fönsterputsning, hemtjänster och frisörsverksamhet.

Syftet med momsreduceringen har varit att stimulera sysselsättning och motverka svartarbete. Nio EU-länder har varit med medan Sverige hittills har stått utanför. De länder som har varit med är Belgien, Frankrike, Italien, Portugal, Spanien, Nederländerna, Storbritannien, Grekland och Luxemburg. Sju av länderna har valt reducerad moms för just renovering och reparation av privatbostäder. De som inte har valt detta är Grekland och Luxemburg.

Eftersom Sverige inte var med första omgången fanns det nu en ny chans att vara med, då reglerna skulle förlängas till den 31 december 2010. Det var därför som jag nu ställde den här frågan. Ansökan skulle ha varit inne senast den 31 mars i år.

Jag fick meddelande om att jag skulle få ett fördröjt svar. Mitt hopp blev då: Nu sitter regeringen och funderar på hur Sverige ska ansöka om att få reducerad moms. Så blev det inte.

Fru talman! Man kan ju säga att den här debatten har passerat bäst-före-datum med anledning av att detta är överspelat. Men det är inte mitt fel att den har passerat bäst-före-datum, utan det är faktiskt finansministerns fel. Jag hade velat ha den här debatten tidigare för att möjligtvis kunnat få en chans att påverka regeringen och finansministern.

Jag tänker ändå tala om att finansministern i sitt svar radar upp ett antal skäl till varför man inte ska göra det. Han säger först att låg moms har en negativ påverkan på konkurrensförhållandena mellan företag. Vad har då inte svartarbete? skulle jag vilja fråga finansministern. Är inte det ganska konkurrensnedvridande?

I Sverige har vi sedan några år tillbaka det som man skulle kunna säga är reducerad moms för dem som bygger lägenheter som är 70 kvadratmeter men inte större. Det skulle man kunna säga är konkurrensnedvridande.

Vi hade för något år sedan ROT-avdrag för reparation, ombyggnad och tillbyggnad. Det skulle man också kunna ha en del synpunkter på för

att ge lite argument för att jag tycker att det som finansministern skriver inte håller.

Det står att med lågmomsen följer också rättvisediskussioner och avgränsningsproblem.

En hel del av det jag sade tidigare gäller även här. Men när det gäller avgränsningsproblemen vill jag bara påminna om att man införde lägre moms i Sverige för djurparker. Där har vi ju avgränsningsproblem. En nöjespark med ett litet minizoo var inte en djurpark. Där kan man ju prata om avgränsningsproblem. Man sänkte bokmomsen år 2002 till 6 %. Men böcker finns ju på cd också. Där har vi ännu ett avgränsningsproblem. Ändå gjorde man detta.

Det pratas om ökade administrativa kostnader. Det tror jag inte riktigt på i dataåldern, måste jag säga.

Men argument tre tycker jag nästan tar priset. Det står att lågmoms inom en rad olika områden även har en negativ inverkan på statsbudgeten. Då kan man väl säga att alla satsningar som görs, av regering eller av opposition, på något sätt har en negativ inverkan på statsbudgeten eftersom det går åt pengar. Jag kan ju ta som exempel regeringens satsning på plusjobb med 2,8 miljarder. Har det en negativ inverkan på statsbudgeten? Ja, det har det säkert. Ger det något? Nej, det verkar inte så.

Finansministern skriver också att de flesta länder inte ser någon positiv effekt. Men jag skulle vilja säga att Frankrike och Italien ser positiva effekter på sysselsättningen.

Min fråga är: Ser finansminister Pär Nuder inget positivt med det här över huvud taget?

Anf. 9 Finansminister PÄR NUDER (s):

Fru talman! Först formfrågan. Marietta de Pourbaix-Lundins interpellation inkom till Regeringskansliet den 16 mars 2006 och den besvaras inom stipulerad tid, det vill säga i dag.

När det gäller statsfinansiella konsekvenser av lågmomsförsöket är det så att sänker man skatten får det statsfinansiella konsekvenser. Det är svårt att göra exakta beräkningar av vad kostnaden skulle ha blivit om vi hade gått med i lågmomsförsöket. Men om vi teoretiskt hade gått från 25 % till 6 % på tjänster av typen renovering och reparation av bostäder hade det inneburit ett statsfinansiellt bortfall på 7,13 miljarder kronor. Om det hade varit aktuellt, vilket det i och för sig inte blev, att införa lågmoms för restaurangtjänster hade det handlat om ungefär 6 miljarder kronor som hade bortfallit.

För mig som socialdemokrat, som vill ha ett generöst välfärdssystem, är det viktigt att vi har stabila och bra skattebaser.

Vi gjorde en stor skattereform i Sverige 1990–1991 där vi sänkte skatten på arbete, vidgade skattebaserna och höjde de indirekta skatterna för att finansiera vårt välfärdssamhälle. Vi tyckte att det var skadligt att ha för höga marginalskatter på arbete. Det är bättre med indirekta skatter, vilket alla erkända ekonomer erkänner i fallet. Detta är bakgrunden till den dragkamp som har varit bland oss finansministrar i Europa.

Jag kan berätta att vi har varit hårdnackade motståndare i ett europeiskt sammanhang, där jag har fått den svenska positionen förankrad i EU-nämnden kontinuerligt. Och det gäller inte bara mig, utan min företrädare fick också det. Positionen är att vi ska ha en restriktiv hållning därför att

vårt välfärdssamhälle vilar på uttag av skatt, enkannerligen i stor utsträckning genom indirekta skatter genom moms. Det ska vi hålla oss till. Jag tänker ha precis samma principiella uppfattning här i Sverige som jag har haft vid finansministerbordet i Bryssel.

När det gäller de utvärderingar som har gjorts håller jag inte alla gånger med den europeiska kommissionen, men i det här fallet håller jag definitivt med den. Kommissionen har ju utvärderat åtgärdernas effektivitet i olika hänseenden. Det är inte jag som har hittat på argumenten, utan det är kommissionen som framför att det inte är möjligt att med säkerhet fastställa att reduceringen har haft en gynnsam effekt vare sig på sysselsättningen eller, för den delen, på verkningar för den svarta ekonomin. Man anser därför inte att det här är ett lämpligt instrument för att försöka påverka efterfrågan.

Det finns en rad goda skäl till att Sverige inte går med i lågmomsförsöket. I grund och botten beror det på att vi ska värna den här skattebasen. Åtminstone ska vi som vill ha ett generöst välfärdssystem värna den.

Anf. 10 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m):

Fru talman! Jag kan bara konstatera att Italien och Frankrike tycker att detta har haft effekt på deras sysselsättning. Den har ökat.

Jag kan också konstatera att om nu allting är så eländigt som finansministern beskriver det så har man ändå valt att förlänga det här till 2010. Det är ju märkligt att man gör det i så fall.

Jag tycker att finansministern totalt bortser från vissa saker. Det gäller bland annat svartarbete, som är utbrett på de områden där vi skulle ha kunnat få en reducerad moms. Då kan man tala om snedvriden konkurrens – när någon som betalar vitt, full moms och allting, ska konkurrera med någon som inte gör det och jobbar svart. Då blir det inte konkurrens på lika villkor. Detta var också ett av skälen till att EU drog i gång det här – sysselsättningen och att komma åt svartarbete.

Pär Nuder pläderar för alla de indirekta skatterna. Jag kan förstå att de är smakliga, för de är i princip osynliga för människor. Men de gör synliga hål i människors plånböcker, för det är de indirekta skatterna som ökar mest av allt just nu. Det gäller inte bara moms, utan också energiskatter som man sedan lägger moms ovanpå – om vi nu ska ta den debatten.

Jag förstår att regeringen har valt att bygga upp allt negativt. Jag frågade om det fanns något positivt. Det fick jag inget svar på. Ibland tycker jag att man möjligtvis kunde sätta sig och göra någon avvägning, och säga: Jo, det finns nog något positivt med det här. Men det fanns tydligen inte något positivt alls att säga om det här.

Om vi tar till exempel boendet och byggsektorn så kan man säga att boendet är dubbelbeskattat. Först är det moms när man bygger, sedan är det fastighetsskatt och en del andra skatter som jag inte ska gå in på. Det är dubbelbeskattat. Ett sätt att komma ifrån det skulle möjligtvis kunna vara att reducera moms för reparationer och renoveringar.

Men som jag sade förut har bäst-före-datum gått ut för den här debatten, och jag förstår nu att det inte blir så här. Jag vill ändå framhålla att jag tycker att Sverige har missat en chans. Vi kunde ha varit med redan från början och testat det här. I stället har regeringen valt en del andra metoder. Man har valt ROT-avdrag. Det har vi moderater inte motsatt

oss; det har varit okej. Man har valt att reducera momsen på vissa områden, som jag räknade upp. Man har ändå frångått det som finansministern stod och pläderade så varmt för. Det gäller bokmoms, moms på djurparker och den reducerade momsen när man bygger lägenheter som råkar vara 70 kvadratmeter stora. Tydligt finns det möjlighet att göra undantag om man bara vill. Politik handlar om att vilja. Det är bara att konstatera att i det här fallet vill inte regeringen. Därför blir det ingenting.

Anf. 11 Finansminister PÄR NUDER (s):

Fru talman! Det sista är helt rätt. Vi vill inte ytterligare underminera den här skattebasen. Det är som interpellanten säger; det är av tekniska skäl inte heller aktuellt att göra någonting sådant.

Vi har inte haft den formella möjligheten att ansöka om nedsättning av olika momssatser. Nu har jag inte lusläst Moderata samlingspartiets partimotion rörande skattepolitiken, men såvitt jag känner till är det här inte den politik och den partilinje som det parti som interpellanten företär har, utan man har prioriterat andra skattesänkningar i stället för att underminera de indirekta skatterna. Rätta mig om jag har fel på den punkten, men så har jag uppfattat debatten.

Jag anser att svartarbete ska bekämpas med hjälp av skärpt lagstiftning, med hjälp av bättre tillämpning av dem som har att tillämpa de lagarna, och inte genom sänkta skatter.

Det är riktigt som interpellanten säger – vi har differentierade moms-satser i Sverige. Finge man börja om från början så kan jag från en strikt finansministeriell position tycka att en enhetlig moms över hela linjen vore att föredra. Nu kan jag konstatera att vi har differentierade moms-satser i Sverige, men jag tycker inte att vi ska gå vidare. Den uppfattningen har jag pläderat för efter att ha inhämtat mandat från EU-nämnden och i Bryssel, och den uppfattningen står jag även för här hemma.

Anf. 12 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m):

Fru talman! Jag kan konstatera att ROT-avdraget gav skatteintäkter som är 3,5 gånger större än vad det kostade i avdrag. Det behöver alltså inte vara något negativt för statsfinanserna att göra detta. Detta är *ett* exempel på det hela.

Pär Nuder har rätt i att vi inte har föreslagit det här som första åtgärd för att få fler i arbete och för att motverka svartarbete. Vi har pratat om sänkta arbetsgivaravgifter och RUT-avdrag. Det är alldeles riktigt. Om regeringen skulle ha lagt fram det här och vi hade fått pröva det seriöst är det mycket troligt att vi skulle ha kunnat välja detta som en lösning i stället för det RUT-avdrag som vi har. Men vi har aldrig ställts inför den konkreta chansen.

Men – som vi säger – det är kört, det här. Det finns inte mycket att göra. Men jag vet att finansministern kommer att få ta del av ett stort upprop som pågår, där man skriver till finansministern och vill ha ett höjt och permanent ROT-avdrag. Det skulle kunna jämföras med en momsreduktion som Sverige skulle ha kunnat ansöka om i EU. Det gäller svartarbete inom byggsektorn, och detta gäller även för hushållstjänster som också var en del av detta.

Men så blir det inte, fru talman. Det finns därför inte mycket mer att säga i den här omgången. Vi får se om vi får en annan regering som gör någonting annat för att vi ska få mer jobb och motverka svartarbete.

Överläggningen var därmed avslutad.

5 § Svar på interpellation 2005/06:318 om äkta respektive oäkta bostadsrätt

Anf. 13 Finansminister PÄR NUDER (s):

Fru talman! Rigmor Stenmark har frågat samhällsbyggnadsministern vad hon ämnar vidta för åtgärder för att rätta till problemet med oäkta bostadsrätter.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen.

De frågor som Rigmor Stenmark tar upp i sin interpellation rör beskattningen av oäkta bostadsrättsföreningar och dess medlemmar, närmare bestämt gränsdragningen mellan äkta och oäkta bostadsrättsföreningar och problemet att den som säljer eller köper en bostadsrätt i en oäkta bostadsrättsförening inte kan få sin kapitalvinstbeskattning uppskjuten. Rigmor Stenmark antyder även att det finns en risk för dubbelbeskattning inbyggd i systemet.

När det gäller oäkta bostadsrättsföreningar och dess medlemmar har jag i ett svar den 30 november 2005 på en fråga (2005/06:431) från Ragnwi Marcelind uppgivit att skattereglerna ska ses över. Jag vill även erinra om att riksdagen, i avvaktan på regeringens översyn av denna boendeform, beslutat att de nya skattereglerna för ägare i fåmansföretag som gäller från och med den 1 januari 2006 inte ska gälla för medlemmar i oäkta bostadsrättsföreningar. Det innebär att medlemmarna under en övergångstid fram till utgången av år 2008 får behålla den skattenedsättning som de så kallade lättnadsreglerna innebär i stället för att omfattas av de nya reglerna med nedsatt skattenivå från 30 % till 25 % på utdelningar och kapitalvinster som är hänförliga till onoterade andelar.

Mitt besked är alltså att beskattningen av oäkta bostadsrättsföreningar och deras medlemmar kommer att ses över och att det är naturligt att också de frågor som Rigmor Stenmark tar upp i sin interpellation omfattas av en sådan översyn.

Anf. 14 RIGMOR STENMARK (c):

Fru talman! Jag vill tacka finansministern för ett relativt positivt svar på min interpellation. Jag hade ställt den till samhällsbyggnadsministern eftersom jag ställde samma fråga till henne vid en frågestund. Hon svarade då att hon inte alls kände till problematiken och skulle återkomma. Jag antar att ministrarna har kontakt med varandra, och eftersom de fattar gemensamma beslut hoppas jag att denna interpellationsdebatt går vidare även till samhällsbyggnadsministern. Den berör ju i hög grad bostadsfrågorna.

Jag har i ett antal år motionerat om problemet med oäkta bostadsrättsföreningar och har alltid fått mina motioner avstyrkta. Eftersom det här

är min sista mandatperiod i riksdagen tänkte jag försöka föra fram frågorna än en gång. Det här är en fråga som jag tycker att man bör kunna lösa. Antalet oäkta bostadsrättsföreningar är ju inte alltför stort. Enligt skattemyndigheten finns det ca 1 500 oäkta bostadsrättsföreningar, och därför borde man kunna lösa problemet.

Jag känner naturligtvis en viss otålighet när ingenting har hänt under tolv år, och ingenting händer nu heller. Jag undrar därför om det kommer att hända någonting i framtiden då ministern säger att han ska se över lagstiftningen. Ja, det är väl bra att man ser över den, men jag förväntar mig givetvis att det också händer någonting, att frågan verkligen tas på allvar.

Så sent som i förra veckan fick jag en påringning från en ordförande i en bostadsrättsförening i Stockholm. Han var väldigt bekymrad över sin oäkta bostadsrättsförening. Han var, precis som alla andra, inte medveten om att det var en oäkta bostadsrättsförening och var heller inte medveten om de skatteregler som gäller för dessa. Han hade en undran som jag lovade ta med mig och diskutera med finansminister Nuder eftersom vi skulle ha en interpellationsdebatt i dag.

Frågan löd: Om en oäkta bostadsrättsförening köper in lokalerna och sedan hyr ut dem i bostadsrättsföreningens namn, kommer bostadsrättsföreningen då att bli en äkta bostadsrättsförening? Problemet ligger i att ytan på lokalerna är för stor i förhållande till bostäderna i föreningen.

Vi har nu infört så kallad tredimensionell fastighetsbildning i Sverige. Tanken med den är att underlätta ägandet, så att man kan ha lite olika ägare. Några kan äga en våning i huset, andra en annan våning. Några kan ha ansvar för parkeringarna under jord och andra för bostäderna. Problemet är dock att Socialdemokraterna inte vill gå hela vägen och låta var och en äga sin bostad. Även här har vi en möjlighet att kunna lösa frågan om oäkta bostadsrättsföreningar.

Min andra fråga till ministern är därför om han kan tänka sig att även se över den lagstiftningen och ändra den så att bostadsrättsföreningarna och bostadsrättsinnehavarna kan få friköpa sina bostadsrätter och i stället få ägarlägenheter. Det finns olika sätt att lösa problemet.

Anf. 15 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m):

Fru talman! Rigmor Stenmark tar upp en viktig fråga som vi moderater motionerat om i många år. Också våra motioner har, precis som Rigmor Stenmarks, alltid blivit avstyrkta.

Bostadsrättsfastigheter är i dag schablonbeskattade. Det innebär dels att fastighetsskatten inte är en avdragsgill kostnad, dels att föreningen beskattas på en fiktiv intäkt som uppgår till 3 % av taxeringsvärdet. De stigande taxeringsvärdena har medfört en ökad skattebörd för många bostadsrättsföreningar. Vi vill avskaffa schablonintäkten. Därmed skulle den skatten försvinna. Frågan är om det är det som också finansministern är ute efter.

Sedan finns i systemet gränsdragningen mellan äkta och oäkta bostadsföretag. Detta måste vi ändra på. Om man har för höga intäkter för att man hyr ut lokaler eller bostäder blir man betecknad som en oäkta bostadsrättsförening, och man vet egentligen aldrig från det ena året till det andra hur det blir eftersom det varierar lite.

Man kan också konstatera att många kommuner disponerar lokaler i bostadsrättsföreningar. Det kan handla om omsorgsboende, barnstugor och liknande. Dessutom köper kommuner lägenheter i dessa bostadsrättsföreningar, vilket innebär att de blir oäkta. Bostadsrättsföreningen har ofta inte haft möjlighet att säga nej eftersom det varit en del av överenskommelsen för att över huvud taget få producera bostäderna. Detta ligger föreningen till last i skattehänseende. Precis som det beskrevs tidigare får den högre reavinst och kan inte använda de uppskofsregler som finns för reavinsten. Våldigt få känner till detta. Det drabbar både den som säljer och den som ska köpa.

Nu, äntligen, ska det ske någonting. Finansministern säger att skatte-reglerna ska ses över med anledning av ett beslut som riksdagen fattade i slutet av förra året, och de ska inte behöva få den högre beskattningen på utdelning av kapitalvinst. Jag vill påpeka att det inte sker tack vare regeringen, utan det var riksdagen som uppmärksammade detta. Ett utskott sade stopp och belägg; det håller inte. Det var inte regeringens förtjänst. De hade bara tänkt köra på.

Eftersom man nu ska se över frågan undrar jag: När kommer det något? Det verkar inte som om det hinner komma något av det som man ser över under den här mandatperioden. Det gäller själva beskattningen, och jag har förstått av finansministern att det också gäller gränsdragningen. Den kan man dock komma åt genom att ändra beskattningen. Den stora frågan är: När kommer förslaget? Eller blir det en ny regering som får ta tag i frågan eftersom vi är tämligen överens.

Jag är också väldigt intresserad av svaret på frågan om ägarlägenheter. Det skulle ju ändra förhållandena en hel del om folk fick en chans att äga och själva stå för insatsen. Då skulle det bli ett helt annat förhållande.

Anf. 16 Finansminister PÄR NUDER (s):

Fru talman! Jag är mycket optimistisk vad gäller möjligheterna för den nuvarande regeringen att även efter den 17 september göra översynen.

Så till sakfrågan. Rigmor Stenmark frågar om gränsdragningen mellan äkta och oäkta bostadsrättsföreningar och är kritisk till att utfallet av gränsdragningen kan bli olika från år till år. Jag menar att den kritiken är berättigad. Det är inte bra att en förenings skatterättsliga status kan ändras från ett år till ett annat. En äkta bostadsrättsförening som bestämmer sig för att hyra ut en bostadslägenhet till kommunen, som ska bedriva dagisverksamhet där, kan därmed gå från att schablonbeskattas som äkta bostadsrättsförening till att beskattas konventionellt som oäkta bostadsrättsförening. Det kan uppstå stora tillämpningsproblem för föreningarna. Därför bör frågan om gränsdragningen mellan äkta och oäkta bostadsrättsföreningar ingå i den planerade översynen.

Vad gäller den andra frågan som Rigmor Stenmark tar upp, nämligen den främsta skillnaden mellan att inneha en oäkta bostadsrätt och en äkta bostadsrätt, är det riktigt att den som säljer eller köper en oäkta bostadsrätt inte kan få uppskov. Men som jag sade tidigare ska man komma ihåg att innehavaren av den oäkta bostadsrätten kan få viss skattenedsättning med hjälp av de så kallade lättnadsreglerna. Även frågan om uppskov, oavsett om bostadsrätten är äkta eller oäkta, bör ingå i det aviserade utredningsarbetet.

Jag räknar som sagt med att utredningsarbetet ska kunna inledas så fort som möjligt på höstkanten.

Prot. 2005/06:101
4 april

Anf. 17 RIGMOR STENMARK (c):

Fru talman! Det är klart att man blir lite frågande eftersom det nu plötsligt ska kunna inledas en undersökning av hur man ska kunna komma till rätta med det här. Varför har man inte gjort det tidigare? Det kan ju gagna staten att man har det på det här oklara sättet. Det gagnar definitivt inte de bostadsrättsinnehavare som har en oäkta bostadsrätt.

Ministern talade om att det finns gränsdragningsproblem. Ja, men det är ju gränsdragningsproblem som vi vill komma till rätta med. Eftersom ministern ändå andas en positiv inställning till att göra någonting, tycker jag, så måste det väl ändå vara gränsdragningsproblemen som man också avser att titta över. Jag skulle vilja höra lite mera: Vad är det för problem det egentligen handlar om? Är det ett problem som man försöker måla upp som egentligen inte finns? Jag efterlyser lite mera kött på benen här. Vilka är gränsdragningsproblemen?

Sedan finns det en fråga som jag tycker att man omedelbart skulle kunna åtgärda, och det är att skärpa informationsansvaret och även skärpa en utbildning för bostadsrättsmäklare som handhar bara bostadsrätter. Där tycker jag att det finns mycket att göra. Det finns en utredning som tittar även på den problematiken. Jag vill skicka med det att bostadsrättsmäklare måste ha en skyldighet att noga informera om vad som gäller när man köper det som för närvarande kallas oäkta bostadsrätt. Men det problem som vi borde komma till rätta med är att vi inte ska ha några oäkta bostadsrättsföreningar i Sverige. Vi ska ha äkta vara.

Vi ska också ha en annan sak, tycker jag. Jag hoppas att den nya regering som kommer i höst verkligen tar till sig hur det ser ut ute i Europa, där man har möjlighet att även äga sin lägenhet. Det finns en hel del att göra, men frågan är: Hur kommer ministern att arbeta med frågorna om gränsdragningsproblemet och informationsansvaret för bostadsrättsmäklare?

Anf. 18 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m):

Fru talman! Det här är ingen ny problematik, och regeringen har suttit vid makten i snart tolv år och har haft lång tid på sig att utreda det här och göra någonting åt det. Det är då väldigt förvånande att utredningen kommer nu – det sker liksom lite under galgen. Som jag ser det kommer det att bli en ny regering som får lägga fram ett förslag som löser den här problematiken så att vi får bara äkta bostadsrättsföreningar, så att schablonbeskattningen tas bort och så att vi ser till att vi också får äkta ägarlägenheter, som man har i så många andra länder som men vi förnekas att ha i Sverige. Du kan äga din bostad om den ligger på marken, men du kan inte äga din bostad om den byggts på höjden. Det är en paradox i Sverige.

Anf. 19 Finansminister PÄR NUDER (s):

Fru talman! Diskussionen om ägarlägenheter eller inte överlåter jag med varm hand till samhällsbyggnadsministern, för den har mer bostadspolitisk karaktär, men så mycket kan jag säga att den fråga som uppkommer om man ska ha ägarlägenheter är om man ska ersätta schablon-

Svar på
interpellationer

beskattningen med konventionell beskattning. Vad är det som ligger i korten? Men jag är inte här för att ställa frågor utan för att svara på frågor.

Jag ska svara på Rigmor Stenmarks fråga om gränsdragningsproblematiken. Det var precis det jag sade, nämligen att gränsdragningen mellan oäkta och äkta bostadsrättsförening bör ingå i den planerade översynen. I översynen ingår naturligtvis att kartlägga vilka problem som finns, och det får översynen göra. Sedan får man dra slutsatser av den identifieringen.

Vad gäller frågan om bostadsrättsmäklares informationsansvar ankommer det inte på mig att svara på den frågan eftersom den ligger utanför mitt ansvarsområde.

Anf. 20 RIGMOR STENMARK (c):

Fru talman! Tack så mycket, herr statsminister – nej, nu gick jag lite för långt! Så var inte tanken, utan jag hoppas att vi får en annan, borgerlig, statsminister!

Tack så mycket för svaret, ministern! Jag skulle ändå vilja skicka med en sak. Man har sagt att man inte tänker bevaka bostadsfrågorna i ett särskilt utskott, och det tycker jag är lite beklagligt, eftersom jag återigen får se att man skyfflar dessa frågor mellan olika ministrar. De borde ligga under en egen bostadsminister eller samhällsbyggnadsminister, så att man samlade de frågor som rör bostadsfrågor under samma tak och så att man inte kan gömma någonting genom att säga: Det är inte min fråga, utan det är någon annan ministers fråga.

Men lycka till, den korta tid som är kvar! Jag vet ju att det inte är tanken – det är inte möjligt heller – att man ska kunna få ett svar den här mandatperioden. Men jag kan överlämna till oppositionen att driva de frågorna. Om inte Marietta i den nya regeringen ser till att lösa den här frågan så får väl oppositionen från den andra sidan ta till sig frågorna igen och driva dem vidare.

Överläggningen var härmed avslutad.

6 § Svar på interpellation 2005/06:315 om avgifter till registrerade trossamfund

Anf. 21 Finansminister PÄR NUDER (s):

Fru talman! Tasso Stafilidis har frågat mig vad jag avser att göra för att säkerställa att Skatteverket fullgör sin utredningsskyldighet i fråga om personer som av trossamfund felaktigt anmälts till Skatteverket som medlemmar med skyldighet att betala avgifter genom verkets försorg. Han har vidare frågat mig om jag avser att verka för att Skatteverket även fortsättningsvis bör inneha uppdraget att ta in avgifterna åt trossamfundet och vad jag avser att vidta för åtgärder för att enskilda inte ska drabbas av krav på avgifter från organisationer där de inte är medlemmar, i synnerhet när det är staten via Skatteverket som tar in avgiften.

Skatteverkets bistånd till trossamfund med uppbörd av medlemsavgifter, så kallad avgiftshjälp, har för Svenska kyrkans vidkommande

motiverats med att kyrkan efter den ändrade relationen mellan kyrka och stat ska upprätthålla en demokratiskt uppbyggd rikstäckande verksamhet. Som motivering för att lämna avgiftshjälp även till andra trossamfund har likställighetsskäl anförts. Den statliga avgiftshjälp är ett uttryck för den betydelse som trossamfunden har ur samhällelig synvinkel.

Det finns således skäl för nuvarande ordning. Det är i sammanhanget självklart viktigt att enskilda inte ska behöva betala avgifter till organisationer som de inte är medlemmar i. Regeringsrätten har i en dom den 15 februari i år prövat frågan om Skatteverkets debitering av avgift till trossamfund i situationer när den enskilde bestrider medlemskap. Regeringsrätten slår i domen fast att Skatteverket har ett visst utredningsansvar när den enskilde anför omständigheter som ger stöd för bestridandet av medlemskapet.

Skatteverket har i en skrivelse till Finansdepartementet hemställt att statens medverkan vid betalning av kyrkoavgift och avgift till trossamfund ska avskaffas. Ärendet är föremål för beredning inom Regeringskansliet.

Anf. 22 TASSO STAFILIDIS (v):

Fru talman! Tack för svaret, finansministern! Det nuvarande systemet där registrerade trossamfund kan få hjälp av staten med indrivning av medlemsavgifter genom Skatteverket innebär problem ur rättssäkerhetsynpunkt. Den som bestrider skyldighet att betala hänvisas till trossamfundet i fråga. Om inte detta leder till rättelse måste den enskilde vända sig till domstol. Detta strider mot de rättsprinciper som gäller i motsvarande tvister i alla andra sammanhang.

I väntan på att trossamfund helt jämställs med övriga ideella organisationer måste den enskildes rättssäkerhet stärkas. Den enskildes uppgift bör tas för god av Skatteverket. Vid stridigheter bör det vara trossamfundet och inte den enskilde, finansministern, som hänvisas till domstolsprövning.

Den rådande ordningen med Skatteverkets uppbördshjälp är ett tydligt avsteg från riksdagens principer om att trossamfundet inte ska komma i åtnjutande av några särskilda privilegier utan i stället följa samma regler som alla andra associationer.

Fru talman! Finansministern tar i sitt svar upp att motivet till nuvarande ordning är att trossamfundet ska upprätthålla en demokratiskt uppbyggd rikstäckande verksamhet och att den statliga hjälpen är ett uttryck för den betydelse som trossamfundet har för samhället. Det finns i och för sig en poäng i det, men samtidigt finns det många andra typer av organisationer som har stor betydelse för samhället utan att räknas till kategorin trossamfund.

Betydelsen för samhället kan därför inte vara ett skäl för att behålla den nuvarande ordningen.

Att Regeringsrätten slår fast att Skatteverket har en viss utredningskyldighet är just det som är problemet. Det är det som är problematiskt, både för den enskilde som måste vänta länge på att få tillbaka sina pengar och för Skatteverket som inte har tillräckliga resurser för att utreda om den enskilde ska anses som avgiftsskyldig eller inte. Detta har finansministern valt att över huvud taget inte ta upp i sitt svar. Så jag är nu väldigt nyfiken, finansministern. Jag vill fråga finansministern om han verkligen

inte ser några problem med anledning av Regeringsrättens dom, nämligen problemen för den enskilde och den enskildes rättssäkerhet och också problemet för Skatteverket. Hur är det meningen att Skatteverket ska lösa det här om man fortsättningsvis kommer att få ha kvar uppdraget?

Vi får inte glömma en väldigt viktig sak i hela den här problematiken. Det är, fru talman, ett trossamfund som utmärker sig. Varför ska då alla andra trossamfund som sköter sig, till exempel Svenska kyrkan som sköter sig exemplariskt och också har det största antalet medlemmar och mest pengar som de får in i form av uppbördshjälpen, på det här sättet straffas om vi skulle ta bort hjälpen som staten ställer upp med genom att Skatteverket tar in avgifterna via skatten? Frågan kvarstår. Jag vill att finansministern svarar på om han inte ser några problem med anledning av Regeringsrättens dom. Det gäller den enskildes rättssäkerhet och hur Skatteverket i så fall ska lösa det här om finansministern och regeringen väljer att ha kvar samma system som i dag.

Anf. 23 LARS-IVAR ERICSON (c):

Fru talman! Avtal är till för att hållas. Ett avtal sluts normalt mellan två eller flera parter. En förutsättning för att det ska bli ett avtal är att parterna kan lita på varandra, att de tror att det som de kommer överens om i avtalet verkligen kommer att hållas.

Vid millennieskiftet slöts ett avtal mellan staten och Svenska kyrkan. I mer än 50 år hade man hållit på att utreda ändrade relationer mellan staten och kyrkan, och nu hade man äntligen kommit fram till beslut. Beslutet innebär att staten ska hjälpa till med att ta upp kyrkoavgiften. Det var en av förutsättningarna för att det över huvud taget skulle kunna bli ett avtal. Men inte bara Svenska kyrkan utan också andra trossamfund skulle få hjälp med uppbörd av medlemsavgifter.

Mot den bakgrunden är det mycket förvånande att Skatteverket nu redan efter sex år vill slippa inkassera avgifterna från Svenska kyrkan och åtta andra trossamfund. Skatteverket åberopar administrativa problem. Arbetet med att reda ut medlemskapet tar alldeles för lång tid. Det kommer för många klagomål från personer som hävdar att de inte är medlemmar i något samfund. Vissa samfund har också brister i rapporteringen av medlemmar. Därmed försvåras Skatteverkets arbete.

Jag kan hålla med om att det är viktigt att samfunden har en korrekt rapportering av sina medlemmar, men eventuella brister i rapporteringen får inte leda till att staten drar sig ur sina förpliktelser. Därför tycker jag att finansministern borde lämna Skatteverkets anhållan om att slippa uppbörden av kyrkoavgift utan åtgärd. För, som jag sade inledningsvis, ingångna avtal är till för att hållas.

Jag ser i ministerns svar att han skriver att ärendet är under beredning. Då kan man kanske ana lite ugglor i mossen. Min fråga blir därför: Tycker finansministern med hänsyn till den korta tid som har gått sedan staten och kyrkan tillsammans beslöt att gå skilda vägar att det ändå är dags att ompröva avtalet? Eller ska vi möjligtvis tolka Skatteverkets begäran som en överilad begäran?

Anf. 24 Finansminister PÅR NUDER (s):

Fru talman! Jag är rädd att jag har hamnat i en debatt som jag egentligen inte riktigt är ansvarig för, ärligt talat, nämligen lagen om trossamfund där frågan om avgiftshjälp regleras. De två debattörerna här har mycket uttryckligt visat att det handlar om vad man i grunden tycker om avgiftshjälpen och vad man tycker om det som en del i kyrka–statreformen. Två ledamöter av riksdagen har gett uttryck för två vitt skilda uppfattningar. För egen del står jag bakom kyrka–statreformen. Jag sade också i mitt svar att ”avgiftshjälpen är ett uttryck för den betydelse som trossamfundet har ur samhälls- synvinkel. Det finns således starka skäl för nuvarande ordning.” Den är en del av den stora överenskommelse som fattades för ett antal år sedan när vi skilde kyrka och stat från varandra.

När det gäller frågan om tillämpningen för Skatteverkets vidkommande kommer jag in som ansvarig för Skatteverket. Den principiella frågan finns det ett annat föredragande statsråd för. Det grundläggande när det gäller den dom som Regeringsrätten har utfärdat är om Skatteverket kommer att följa den domen. Verket har inte signalerat något annat än att de avser att följa Regeringsrättens dom. De har dessutom på sin hemsida uppdaterat informationen som ger uttryck för verkets avsikt att rätta sig efter Regeringsrättens dom.

Men nu har vi fått framställningen från Skatteverket. Vi måste naturligtvis behandla den. Vi måste bereda den, som det så vackert heter. Jag tror inte att det är ett realistiskt alternativ att den beredningen landar i ett avskaffande av den statliga avgiftshjälpen, eftersom den är en del av en större överenskommelse. Det finns andra möjligheter. Det finns författningsändringar. Vi kan diskutera om Skatteverket bör tillföras extra medel för det merarbete som blir följderna av verkets skyldighet att utreda medlemsuppgifterna.

Anf. 25 TASSO STAFILIDIS (v):

Fru talman! Jag fick tyvärr inga svar på mina frågor. Jag tycker att det är lite tråkigt. Jag har ändå försökt fokusera min interpellation till finansministern just utifrån finansministerns beredningsområde och ansvarsområde. Det handlar om att Skatteverket nu går in och ska utreda utifrån den dom som Regeringsrätten har lämnat ifrån sig. Många personer upplever att deras integritet kränks när de har blivit debiterade en avgift från ett trossamfund som de inte tillhör. De har upplevt sig vara rättslösa inför samfundets möjlighet att rapportera dem som avgiftsskyldiga utan deras aktiva medgivande. Det är just det som är problemet, finansministern. Åtgärder måste vidtas för att säkerställa att de som inte är medlemmar i något trossamfund eller annars är betalningsskyldiga slipper ligga ute med pengar till dess att de vinner mot trossamfundet. Det är ju detta Skatteverket gör i dag på uppdrag av lagstiftningen och regeringen.

Ett sätt att lösa det här på, om nu Skatteverket över huvud taget ska ha kvar det här uppdraget, är att ändra lagstiftningen så att Skatteverket omedelbart ska avbryta uppbörderna och betala tillbaka redan inbetalade avgifter om den enskilde bestrider betalningsansvar. Jag skulle vilja ha en kommentar om det här från finansministern. Staten kan sedan kräva tillbaka eventuella pengar som hunnit betalas ut till trossamfundet från

organisationen. Trossamfunden får sedan i vanlig ordning bevisa att den enskilde är betalningsansvarig i tingsrätten, för det är inte rimligt, finansministern, att uppbördssystemet ska behöva slita tvister om medlemskap eller hjälpa trossamfunden i tvister med den enskilde om huruvida avgiftsskyldighet föreligger eller inte.

När det gäller kostnaderna, som Skatteverket tar upp i sin framställan till regeringen, är det just romersk-katolska kyrkan som har utmärkt sig. Åren 2001–2004 uppskattar Skatteverket statens förluster på grund av romersk-katolska kyrkans felrapporteringar till ca 1,5 miljoner kronor. Och detta är det förhållande som ligger mellan staten och romersk-katolska kyrkan. I avtalet mellan staten och Svenska kyrkan, i reformen där kyrkan skildes från staten, fanns inte någon överenskommelse med alla de andra trossamfunden. De andra trossamfunden har fått vara med i detta bara för att de ska behandlas likställt, för att inte andra trossamfund ska behandlas annorlunda än Svenska kyrkan. Det är visserligen viktigt, men vad gör man när ett trossamfund så tydligt bryter mot reglerna och utsätter enskilda individer för dessa rättsövergrepp, som jag ser det?

Jag har fortfarande inte fått något svar från finansministern om hur han ser på de enskilda som råkar ut för detta. Och hur mycket värre kommer det inte att bli när nu Skatteverket ska ge sig in och utreda detta, ge sig in i människors integritet på helt felaktiga grunder för att en organisation, ett trossamfund, påstår att den enskilde är medlem? Det är ju där problematiken ligger. Det är också där, enligt min mening, som denna hantering strider mot det av riksdagen fattade principbeslutet om att trossamfunden inte ska komma i åtnjutande av några särskilda privilegier.

Anf. 26 LARS-IVAR ERICSON (c):

Fru talman! Skatteverket anför att det kostar för mycket att utreda medlemskap. Jag har svårt att förstå att det kan kosta så väldigt mycket. Däremot kan jag ha viss förståelse när Skatteverket menar att det är integritetskränkande att utreda människors samfundstillhörighet. På sikt kanske man kan tänka sig att samfunden själva får utreda vilka som ska anses tillhöra respektive samfund. Själva uppbörden av medlemsavgifter måste ändå ses som en ganska enkel uppgift för Skatteverket, och den kan inte ifrågasättas.

Jag tolkar ministrarnas svar i den här debatten som att staten även i fortsättningen är beredd att hjälpa till med uppbörden och inte tänker gå vidare i de spår som lite grann förskräcker. Jag tänker då på reduceringen av den utlovade kyrkoantikvariska ersättningen för detta år. Plötsligt försvann det 15 miljoner. Det var viktiga pengar som skulle ha gått till att bevara våra kyrkor, som ju inte bara är till för medlemmarna utan innebär kulturupplevelser för alla människor.

Jag vill också rikta ett tack till Tasso för att han har aktualiserat den här frågan. Vi har kanske lite olika bevekelsegrunder när vi talar om den, men vi är överens om att det är en viktig fråga som vi behandlar här i dag.

Anf. 27 Finansminister PÄR NUDER (s):

Fru talman! Det sista kan jag verkligen stryka under. Även om herrarna som sagt kanske har lite olika bevekelsegrunder är detta definitivt

en viktig fråga. Det handlar om integritetsaspekten. Det handlar om den fundamentala, stora och viktiga frågan om relationen mellan Svenska kyrkan och staten. Det är komplicerat.

Jag har sagt att vi bereder frågan. Vi ska också bereda den med beaktande av bägge de dimensioner som har kommit till uttryck i debatten.

Jag fick en konkret fråga från Tasso om olika alternativ. Vi får naturligtvis bereda den frågan. Jag tror inte att det är en realistisk möjlighet att på kort sikt avskaffa avgiftshjälpen. Den är en del i en större överenskommelse. En annan möjlighet är naturligtvis att möjligheten till samtycke genom stadgar avskaffas eller att man inför en lagregel om att en lämnad uppgift ska godtas av Skatteverket.

Vi får bereda frågan och beakta alla de olika förslag som finns i den här debatten.

Anf. 28 TASSO STAFILIDIS (v):

Fru talman! Tack, finansministern! Det här lät mycket bättre. Nu tror jag ändå på att denna beredning kommer att innehålla ett lite bredare perspektiv, att man verkligen tittar på och djupdyker i vad detta faktiskt har inneburit. Många människor har känt sig otroligt kränkta under dessa år som de har fått kämpa ensamma mot framför allt romersk-katolska kyrkan, som är det trossamfund som bryter mest mot det som skulle kunna ses som det absolut mest självklara: För att anmäla medlemmar till Skatteverket måste man också veta om de är medlemmar i samfundet eller ej. Så har inte varit fallet i många av de enskilda fallen, och det blir det man får tvista om.

Problemet är också att de enskilda själva måste dra detta till tingsrätten och lyfta upp det. Så ska det inte behöva vara.

Jag är alltså glad att finansministern i beredningen av detta kommer att titta på olika alternativ. Jag kan hålla med: I en närmare tid framöver kanske man inte kan avskaffa uppbördshjälpen. Det skulle inte heller vara rätt mot Svenska kyrkan, som faktiskt sköter sig exemplariskt och som också har varit med i detta avtal som staten står bakom. Men när någon så grovt bryter mot det som är rimligt och principiellt riktigt utifrån enskildas rättssäkerhet som romersk-katolska kyrkan gör borde man kunna vidta åtgärder. Människor ska kunna säga till Skatteverket att de inte är medlemmar och därmed slippa betala.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på interpellation 2005/06:314 om EU-ländernas samarbete mot barnsexturism

Anf. 29 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! Tasso Stafilidis har frågat mig dels om jag avser att hör samma det franska initiativet till ett samarbete mot barnsexturism mellan EU-länderna, dels vilka fler åtgärder jag avser att vidta med anledning av det franska initiativet.

Den svenska regeringen prioriterar sedan länge arbetet med att förebygga och bekämpa sexuell exploatering, prostitution och människohan-

del för sexuella ändamål. Centralt i detta arbete är insatser som fokuserar på grundorsakerna till dessa övergrepp. Det handlar om nolltolerans för mäns efterfrågan på kvinnor och barn för sexuella ändamål och åtgärder för att stärka kvinnors och barns sociala, ekonomiska, juridiska och politiska ställning runtom i världen.

Den 1 april 2005 skärptes bland annat förbudet mot köp av sexuella handlingar av barn så att det nu omfattar även köp som sker under andra förhållanden än sådana som utgör rena prostitutionsförhållanden. Kravet på dubbel straffbarhet för att i Sverige kunna döma personer för allvarliga sexualbrott som de begått i utlandet mot barn under 18 år har också tagits bort.

Genom EU:s rambeslut om bekämpande av sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi har medlemsstaterna enats om gemensamma minimiregler när det gäller straffrättsliga åtgärder, däribland straffrättsliga påföljder, i kampen mot sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi.

I sammanhanget kan även nämnas EU:s rambeslut om bekämpande av människohandel som syftar till att skapa nya gemensamma minimiregler i EU:s medlemsstater när det gäller straffrättsliga påföljder och andra former av straffrättsliga åtgärder mot människohandel.

Jag vill understryka att jag stöder och uppmuntrar det arbete som den svenska resenäringen sedan 1992 har gjort för att stoppa sexhandeln med barn. Jag stöder också det arbete som Ecpat Sweden gör i kampen mot barnsexturism och det samarbete de har med den svenska resenäringen.

Även när det gäller det europeiska samarbetet i kampen mot turism där barn utnyttjas sexuellt har Sverige varit delaktigt, bland annat i en arbetsgrupp under kommissionens rådgivande kommitté för turism med uppgift att utarbeta förslag i kampen mot barnsexturism.

Kampen mot barnsexturism har alltså pågått i ett antal år, men jag tycker det är ett bra initiativ av Frankrike att nu sätta press på hur samarbetet inom EU kan förstärkas.

Frågor kring hur vi mest effektivt kan bekämpa den globala barnsexturismen kommer nu att diskuteras vidare i kommissionens rådgivande kommitté för turism i juni i år. Sverige avser självklart att delta aktivt på detta möte.

Anf. 30 TASSO STAFILIDIS (v):

Fru talman! Detta är en *mycket* viktig fråga. Jag vill tacka Ulrica Messing för svaret, men jag kan ändå inte låta bli att faktiskt ifrågasätta vad regeringen konkret har gjort när det handlar om barnsexturism. Och då pratar vi inte om människohandel och *trafficking*, statsrådet, utan det vi pratar om är barnsexturism. Det är otroligt viktigt att vi faktiskt använder oss av det begreppet och den definitionen, därför att det handlar om helt andra aspekter än både människohandel och *trafficking* gör.

Det är viktigt att tydliggöra skillnaden mellan människohandel för sexuella ändamål och barnsexturism. Det är vanligt att barn utnyttjas utan att det utväxlas några pengar. Den vuxne förövaren kan till exempel ha barnet på sitt hotellrum den vecka som semestern varar. Barnet får mat och annat men tvingas till våldtäkter gång på gång.

Det är glädjande att Ulrica Messing stöder det arbete som Ecpat Sverige gör. Jag vet att många av oss som sitter här har träffat Ecpat Sverige

och tagit del av det arbete de gör. Men vad jag har förstått har Ulrica Messing aldrig ens haft någon möjlighet att träffa Ecpat. Jag hoppas att Ulrica Messing kan göra det, för de är just den viktiga organisation som Ulrica Messing tar upp i sitt svar.

När det gäller det konkreta förslag som Frankrike och den franska turistministern, alltså motsvarigheten till Ulrica Messing i Frankrike, har lagt fram hoppades jag att Ulrica Messing skulle berätta här i talarstolen och i interpellationssvaret att Sverige självfallet ställer sig bakom hela det initiativet och att vi tillsammans med Frankrike kommer att både stödja och ställa de här kraven. Det handlar om att inrätta en informell myndighet för samråd mellan medlemsstaterna för att samråda om bästa möjliga rutin för att bekämpa barnsexturism, att inrätta en webbsida i syfte att göra en kartläggning av situationen i länder drabbade av barnsexturism, att anta en europeisk stadga just inspirerad av Ecpats uppförandekod för resebranschen mot barnsexturism och även riktad till annan yrkespersonal och slutligen att initiera samarbete mellan medlemsstaternas ambassader i länder drabbade av barnsexturism tillsammans med lokala myndigheter och enskilda organisationer på platsen.

Fru talman! Jag hoppas att Ulrica Messing här i dag kan tala om för alla oss som deltar i debatten att Sverige faktiskt är berett att ställa sig bakom det franska initiativet och tillsammans med Frankrike driva det på det möte som Ulrica Messing ska åka till i juni med kommissionens rådgivande kommitté.

Sedan har jag en rad olika konkreta förslag på vad jag tycker att Sverige ska göra, för nu är det viktigt, och det är ytterst viktigt för regeringen. Egentligen är det inte intressant för oss här i dag att debattera till exempel det fantastiska arbete som Ecpat gör eller det fantastiska arbete som andra länder gör och som EU gör, i dag ska vi debattera vad vi i Sverige, vad turistministern kan göra, vad regeringen ska göra och hur vi ska agera omgående.

Anf. 31 MARGARETA ISRAELSSON (s):

Fru talman! Också jag vill tacka ministern för svaret, men kanske främst Tasso Stafilidis för initiativet att göra det möjligt för oss att diskutera den här frågan. Jag tycker att det skulle vara väldigt bra om den svenska regeringen kunde stödja det här förslaget.

Jag noterar också i ministrarnas svar någonting som jag faktiskt inte kände till, att det redan finns en arbetsgrupp under kommissionens rådgivande kommitté som arbetar med turism och som ska utarbeta förslag i kampen mot barnsexturismen. Jag funderade på om kanske ministern skulle kunna säga någonting om vad det är. Jag är inte den som vanligtvis arbetar med EU-frågor så jag kan inte riktigt säga om den gruppen kanske är något som på sätt och vis arbetar med samma frågor.

Jag har dock noterat att EU som sådant med förslaget till ny kommission också skulle lyfta fram barnfrågorna som ett av målen för arbetet. Det behov av *mainstreaming* som vi också ser i Sverige behövs naturligtvis i Europasamarbetet. Det är inte så enkelt alltid att klara ut det här. Jag har förstått att man också i Sverige tycker att alla de här frågorna ska ligga antingen under socialministern, som har ansvaret för barnens situation i Sverige, eller på utrikesministern när det gäller turism utifrån, så jag skulle vilja välkomna också Ulrica Messing in i den diskussionen.

Svar på
interpellationer

Det här är en så stor fråga att jag tror att det är alldeles utmärkt om fler av regeringens ministrar på olika sätt kan finna vägar för att delta i det här arbetet.

Det dras naturligtvis fram väldigt mycket utifrån tanken på en uppförandekod och man funderar över hur man kan förhålla sig. Jag har tittat lite på vad som har hänt i EU-parlamentet och fann då att en socialdemokratisk kollega, Inger Segelström, har arbetat inom Kommittén för medborgerliga rättigheter för att se om man skulle kunna jobba fram mer kunskaper om barnens situation. Hon har lagt fram ett förslag om fördjupade kontakter med resebranschen och tredjeländer, därifrån offren ofta kommer. Inger Segelström sade till mig när jag ringde henne i dag för att få veta mer om det här att man ser det som en viktig del. Jag lyfte fram det av den anledningen att jag tror att det är just de här många olika delarna som kan samverka.

Det är lätt att instämma med Tasso Stafilidis i att Ecpat är oerhört väsentligt, och den uppförandekod som man har arbetat fram kan ju vara ett led i det här. Jag tror generellt sett att det väldigt mycket handlar om kunskap. Det märker vi också i diskussionen om sexturism. Jag hoppas verkligen att det inte också kommer att handla om att vi kan förvänta oss barnsexturism till fotbolls-VM. Jag tycker att det görs ett väldigt bra arbete från regeringens sida och från idrottsrörelsens sida för att på olika sätt markera i de här frågorna.

I det förslag som jag nämnde tidigare talar man också om EU:s och medlemsstaternas ansvar för kvinnor och barn som fallit offer för sexslavhandel i EU. Men det ligger naturligtvis utanför ministerns ansvarsområde att fundera över hur de här barnen så att säga hanteras.

Avslutningsvis förstod jag att jämställdhetsutskottet i Europaparlamentet i höstas enades om en EU-finansierad kampanj om den förnedring som det innebär att män köper och utnyttjar kvinnor och barn. Ecpat söker ju påpeka för alla oss som turistar utomlands att det här är något vi ska tänka extra på, och jag tror att det är oerhört väsentligt.

Anf. 32 ALF SVENSSON (kd):

Fru talman! Tasso, Margareta, Hillevi och jag var nyligen på ett seminarium anordnat av Ecpat, där just den här frågan togs upp. Jag vill också rikta ett tack till Tasso för att du har tagit upp den som interpellation. Rosita sitter med i Ecpats styrelse. Det är stor samling här utifrån vad Ecpat gör och verkar för. Det var också, tyckte jag, uppmuntrande att se ungdomarna samlade på det här seminariet, deras engagemang och vilja att det verkligen skulle göras någonting från samtliga politikernas men naturligtvis i synnerhet från regeringens sida.

Precis som Margareta Israelsson sade riktas nu uppmärksamheten mot fotbollsmatcherna i Tyskland, och vi har inget emot det. Det är säkert utomordentligt angeläget att den uppmärksamheten blir ännu större. Men just barnhandeln och barnsexturismen som försiggår år efter år efter år hamnar lätt i glömska eller lite vid sidan av uppmärksamheten, enligt mitt sätt att se. Det faktum att barn utnyttjas som slit-och-släng-vara – efter att ha utnyttjats bara slängs de på skräphögen, kan man säga, blir avskräde – tycker jag får för lite uppmärksamhet. Det borde uppmärksammas gång på gång och finnas med i de stora debattsammanhangen, i valrörelsedebatter och i partiledardebatter. Vi får lägga handen på hjärtat

angående det förgångna. Det här är naturligtvis upprörande. Varje gång vi använder uttrycket mänskliga fri- och rättigheter måste detta finnas med i våra resonemang.

I svaret till Tasso Stafilidis sade statsrådet: ”Jag vill understryka att jag stöder och uppmuntrar det arbete som den svenska resenäringen sedan 1992 har gjort för att stoppa sexhandeln med barn. Jag stöder också det arbete som Ecpat Sweden gör i kampen mot barnsexturism och det samarbete de har med den svenska resenäringen.”

Jag betvivlar inte att så är fallet, men jag skulle gärna vilja att statsrådet talar om på vilket sätt hon stöder och uppmuntrar verksamheten, som bland annat och i synnerhet Ecpat bedriver. Ett problem, såvitt jag kan förstå, är att frågorna ligger på för många statsråd. När vi över huvud taget tar upp frågor om barnsexturism och barnhandel – även i ett vidare perspektiv som vi inte ska ta upp här och nu – märker vi att det är många statsråd som är involverade.

Vem har ansvaret, statsrådet, för den utgående turismen? Vilket statsråd har det ansvaret?

Jag har en fråga som Ecpatledningen gärna vill ha svar på. Kan statsrådet verka för att de som jobbar med turism får utbildning, det vill säga får en obligatorisk information och utbildning i dessa frågor? Det är angeläget, menar vi.

Anf. 33 ROSITA RUNEGRUND (kd):

Fru talman! Jag vill också rikta ett tack till Tasso Stafilidis för interpellationen.

Jag vill börja där Alf Svensson slutade, nämligen till exempel turistgymnasium. För några veckor sedan besökte jag turistgymnasiet på Tjörn. Jag hade lektioner för de elever som utbildas i turism, både nationellt och internationellt. Behovet av information var enormt. Under den lektionstimmen hade man kunnat höra en knappnål falla. Dessa ungdomar sökte information och ville veta mer om hur de skulle kunna vara ett stöd i att få ut informationen om vad barnsexturism egentligen innebär.

För tio år sedan stod Sverige som värd för den stora kongressen. Vad har Sverige gjort när det gäller barnsexturism? Jag har i olika motioner sedan 1999 tagit upp frågan om barnsexhandel, barnsexturism och sexuell exploatering av barn. År 2000 väckte vi en kommittémotion där vi efterlyste konkreta insatser när det gäller informationskampanjer. Vi efterlyste också strategier för internationellt samarbete.

Jag tycker att det svar, fru talman, som Ulrica Messing gav till Tasso Stafilidis är det mest feiga svar jag har hört ett statsråd lämna i en så stor och viktig fråga. Under tio år, sedan den stora kongressen, har Sverige haft ansvaret. I uppdateringen av den nationella handlingsplanen från 2001 nämns inte ordet barnsexturism, trots att det fanns med i intentionerna till världskongressen.

Jag vill stryka under precis de frågor som Alf och Tasso har ställt. Jag reagerar på den feighet som framgick i svaret. Jag vill veta vad regeringen vill göra när det gäller EU-samarbetet. Jag vill också veta hur man tänker stödja Ecpat och vad man har gjort när det gäller att stödja Ecpat som organisation. Jag kan läsa i handlingsplanen hur mycket pengar som har delats ut till olika organisationer, men jag kan inte utläsa vad den svenska

regeringen konkret har gjort i frågan om barnsexturism. Där vill jag ha ett klart svar av Ulrica Messing.

Anf. 34 HILLEVI ENGSTRÖM (m):

Fru talman! Tack för initiativet till debatten.

Det kan vara på sin plats att poängtera vad barnsexturism är. Det är ett konstigt ord: barn–sex–turism. Det borde inte hänga ihop.

Det handlar om att vuxna människor, företrädesvis män, köper utsatta barns kroppar och våldtar dem – ibland för pengar, ibland för rum och lite mat. De vuxna personerna är inte bara turister. Det rör sig om utlandsstationerade affärsmän, om FN-soldater, om biståndsarbetare, om politiker, om människor av alla möjliga slag, som befinner sig i de länder där barn är särskilt utsatta. Den formen av exploatering drabbar mer än tre miljoner barn i världen. Det är barn som lever under små omständigheter och som ibland blir tvungna att ägna sig åt den formen av verksamhet för att få mat och tak över huvudet.

Tidigare fanns en utbildning för svenska FN-soldater som bedrevs på Swedint i Södertälje. Där fick alla svenska blivande FN-soldater utbildning och information innan de sändes i väg. Den finns inte sedan ett år tillbaka, enligt uppgifter vi har fått från Ecpat. Det är en konkret fråga: Varför har den utbildningen upphört? Det är kanske svårt för turistministern att svara, men vilken syn finns på utbildningen?

Vi tycker att det är viktigt att uppförandekoden mot barnsexturism blir en realitet. Den innebär att det finns en policy mot barnsexhandel, att det finns utbildningar för personer som jobbar i dessa länder och i Sverige och att det görs ett avståndstagande. Vi som reser till Thailand eller andra länder i framför allt Asien och Afrika ska få information. Många svenskar är av uppfattningen att de kanske gör barnen en tjänst genom att ge dem pengar till mat. De ser inte att det är ett cyniskt utnyttjande. Då måste alla resenärer göras medvetna – turister likaväl som affärsmän och utlandsstationerade. Det vore rimligt att all personal som åker ut från Sverige från UD, från Sida och från riksdagen får mer kunskap om detta. De ska veta att den verksamheten inte accepteras. De kommer att bli hemsända och straffade i Sverige.

Sedan lagen infördes om att kunna bli straffad i Sverige för ett brott utomlands är det bara två fall av barnsexturism som har lett till straff i Sverige. Många tror att verksamheten har upphört. Det är inget man pratar om, och då är det inte heller ett problem.

Jag vill konkret ha svar på frågan: Varför utbildar man inte längre svenska FN-soldater om konsekvenserna av barnsexturism?

Anf. 35 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! Nu vill jag återigen understryka att det här är en otroligt viktig fråga. Jag hoppas också att ledamöterna har respekt för att fem personer hinner ställa fler frågor under sina minuter än vad jag hinner svara på alla frågor under mina korta inlägg. Det betyder *inte* att jag inte tycker att detta är viktigt. Jag ska göra mitt allra yttersta för att kommentera allt det ni har lyft upp.

Jag riktar mig först till Tasso Stafilidis. Jag deltar i en rad olika turistseminarier i Sverige. Jag har också deltagit i en del stora mässor utomlands. I de sammanhangen träffar jag ofta aktiva kvinnor och män inom

Ecpat. Om det är någon särskild person som är besviken på att han eller hon och jag inte har mötts lyssnar jag naturligtvis gärna på den, men jag träffar folk som är engagerade i Ecpat i olika sammanhang. Jag gör det ofta kopplat just till seminarier och konferenser där turistnäringen är en viktig del. Det arbete som de gör är oerhört viktigt. Jag är övertygad om att det engagemang som Ecpat har byggt upp, internationellt och i Sverige, har betytt mycket för att synliggöra frågorna inom svensk turistnäring och också att våga vara tydliga i att ta avstånd från dem.

Det franska initiativet är oerhört bra. Tanken är att vi alla kan vara en del i processen från det franska initiativet fram till mötet i juni. Där ska vi fortsätta att diskutera frågan. Jag utgår från att vi kommer att vara det land som tillsammans med Frankrike driver fram ett beslut.

Tanken är inte att det absolut måste se ut som dagens initiativ. Det finns möjlighet för alla att kanske till och med förstärka det på något område om vi kommer på ytterligare saker att lägga in och gemensamt diskutera under mötet.

Förslaget som det ser ut i dag är mycket bra. Vi kommer att hjälpa Frankrike att driva processen framåt inför mötet.

Jag lyssnar gärna på ännu fler konkreta förslag som Tasso Stafilidis sade att han har när det gäller vad man kan utveckla ännu mer och göra ännu tydligare.

Margareta Israelsson nämnde det arbete som pågår inom EU i den arbetsgrupp som finns under kommissionens rådgivande organ. Det är en viktig del. Jag tror att det är ett led i allt det arbete som har gjorts sedan den stora konferens, som vi var värd för, ägde rum. Det sker mycket. I arbetet inom EU upplever vi ett ökat behov av att samordna insatserna utanför EU men också av att skärpa lagstiftningen inom EU. Det har vuxit i styrka.

Som resultat av det har det bildats ett Östersjösamarbete. Sverige har tagit initiativ till ett regionalt samarbete inom ramen för Östersjöstaternas råd. Det är en arbetsgrupp för barnfrågor som har hjälpt till att hitta gemensamma riktlinjer och principer. Man har också arbetat mycket med omhändertagande av och stöd för barn som inom östersjöregionen utsätts för barnsexturism. Man lär av varandra när det gäller polisens arbete och socialtjänstens arbete och mycket annat. Det arbetet finansieras av Sverige. Det är vi som driver det inom Östersjöländerna. Under senare år har vi också fått visst stöd av Norge i det arbetet.

Generellt är det så, som Alf Svensson pekade på, att barns situation borde uppmärksammas mycket mer i olika sammanhang. Barn är utsatta. Alf Svensson pekade på behovet av utbildning i frågorna. Det tog också Rosita Runegrund upp.

I den KY som nu pågår och som har koppling till turistnäringen har man som en del i undervisningen ett särskilt block kring detta. Den utbildningen finansieras bland annat av aktörer inom rese- och turistnäringen. Både resebyråer, SAS, SJ och flera andra är aktiva. Jag tycker att det är viktiga signaler från svenska researrangörer att man är med och tar sitt ansvar för den barnsexturism som finns i världen.

Jag vet inte varför utbildningen riktad mot FN-soldater har lagts ned. Jag ska ta med mig den frågan.

Jag tycker att Hillevi Engström pekade på något viktigt. I alla sammanhang där svenskar representerar svenska intressen i någon form – det

må vara Ericssons mobiltelefoner eller ett Sidaarbete – kan Sverige vara med och ge underlag till information och sprida kunskap om vilka regler som gäller och vilka värderingar vi står för. Det tar jag också med mig i det fortsatta arbetet.

Fru talman! Jag får återkomma till övriga frågor i mitt senare inlägg.

Anf. 36 TASSO STAFILIDIS (v):

Fru talman! Jag ska presentera 13–14 konkreta förslag som turistministern kan ta med sig. Det är viktigt att turistministern tar initiativ och samlar sina kolleger – justitieministern och socialministern till exempel – så att ni tillsammans kan bilda en liten arbetsgrupp i regeringen för att lyfta fram de här frågorna. Den här frågan ligger ju inte bara inom turistministerns ansvarsområde.

Jag vill uppmana turistministern att själv ta initiativ till att ha ett formellt möte med Ecpat Sverige och deras kansliledning och organisationsledning. Det tror jag skulle vara jättebra.

Vilka åtgärder är det då? Några har redan nämnts.

Först och främst måste Sverige se till att ställa sig bakom förslaget att utveckla förslaget från Frankrike så att det blir ett initiativ som förhoppningsvis kan beslutas i juni.

En annan åtgärd är att Sverige går med i UNWTO. Det är alltså världsturismorganisationen som har FN-status sedan 2003. Den har 150 medlemsländer. Är det inte tråkigt och skamligt att Sverige fortfarande inte är medlem? Kan ministern se till att Sverige nu blir medlem i UNWTO?

De så kallade sambandspoliser som finns stationerade utomlands måste få i uppdrag att sammanställa information om vad som kan göras i respektive land för att motverka svensk barnsexturism och kartlägga hur stora problemen är. Vi har fått larmrapporter även där om att de här polisresurserna i vissa länder inte längre gör något när det gäller barnsexturism och att de inte har kvar det uppdraget.

Mediernas ytliga och stereotypa beskrivningar av offren och förövarna är ett jättestort problem. Man skyddar förövarna i medierna men man visar alltid upp bilder på utsatta och utnyttjade barn. Vi måste få i gång en etisk diskussion kring mediernas roll. Det finns även frivilligorganisationer som projicerar och visar upp ansikten av barn som har varit utnyttjade.

Vi måste ställa krav på att SAS aktiverar sig i det här arbetet. Tänk att SAS, där Sverige är en av delägarna, inte gör någonting i fråga om barnsexturism. De avfärdar i stort sett Ecpats initiativ och allt det arbete som många andra resebolag gör. Där kan ministern också engagera sig och ställa krav.

Personer som arbetar inom rättsväsendet måste få utbildning om barnsexturism. Utbildningen ska finnas inom ramen för polisutbildningen och juristutbildningen. I dag läser de juridikstuderande kanske bara ett enda seminarium om detta under sina år på juristutbildningen. Det är skamligt. Det kan vi också göra något åt.

Nästa konkreta förslag är att personer som arbetar inom rättsväsendet måste få utbildning om hur den extraterritoriella lagstiftningen ska tillämpas. Det är endast två fall som har varit uppe sedan den extraterritoriella lagstiftningen trädde i kraft 1962. Även det är skamligt. Det ska inte

vara Ecpat som ska stå för kostnaden för den 13-åring som fick komma hit för att vittna i domstolen. Problemet med åklagarnas nedprioritering av extraterritoriella mål om övergrepp mot barn måste tas upp och prioriteras.

Vi måste se till att utbildningen för våra FN-soldater fungerar.

Utbildning om barnsexturism ska också bli obligatorisk på turismutbildningarna.

Staten måste se till att resekostnaderna för de barn som kommer hit och vittnar tas av statliga medel.

Vi måste framför allt öka biståndet till offer för barnsexturismen.

Du ska få med dig även de krav som jag inte har läst upp.

Anf. 37 MARGARETA ISRAELSSON (s):

Fru talman! Det är alldeles utmärkt att Tasso Stafilidis har sammanställt några av de frågor som vi diskuterade i samband med det seminarium där vi var inbjudna.

Jag vill passa på tillfället att om igen understryka att det är oerhört bra att den här frågan sprids på flera representanter i regeringen. Justitieministern och jämställdhetsministern har varit med i de här frågorna. Även om man naturligtvis kan särskilja frågor om incest, sexuella övergrepp, våldtäkt, prostitution och barnsexturism hör de ju på något sätt samman. De handlar om makt. De handlar om slaveri. De handlar om att man kan köpa, tvinga och hantera människor – i det här fallet barn – som ting. Det är viktigt att komma ifrån det.

Jag var ju med redan på den tiden då internationella Ecpat – Ecpat Sverige var ännu inte bildat – hade kontakter med den svenska regeringen för genomförandet av världskongressen. Det har sedan lett vidare till regionalt samarbete med varierande framgång. Det är bra om det europeiska samarbetet kan leda till åtgärder.

Några har varit inne på handlingsplanen. Jag hade möjlighet att för regeringens del utreda exploateringsfrågorna i Sverige. Då tittade jag en hel del på handlingsplanen. Jag vill inte gå in på i vilken form eller hur, men jag tror att det vore bra om man tittade vidare på den här planen för att se vilka nya saker som har dykt upp och som kan ge oss skäl att fundera över hur vi jobbar med frågor som rör sexuell exploatering av barn vare sig det gäller Sverige eller andra länder.

Frågor om barnsexturism borde naturligtvis också kunna ”mainstreamas” i de delar som har varit uppe i olika inlägg här.

Anf. 38 ALF SVENSSON (kd):

Fru talman! Det är nog ingen som betvivlar att statsrådet, liksom vi alla, har ett mycket ärligt engagemang i dessa frågor. Men det ligger säkert ett värde i att de aktualiseras nu och då. Och det är klart att man mycket väl kan förstå att Ecpat finns med också på flashiga turistmässor. Faktum är ändå att Ecpat hade det ganska kämpigt när det gällde att få göra sig gällande i samband med den typen av verksamheter. Många tyckte väl att det störde den glamorösa bilden att det i sådana sammanhang också skulle talas om denna förskräckliga avigsida.

Jag hoppas att vi kunde tolka statsrådet rätt när det var tal om det franska initiativet och att det inte bara handlar om att vara med i något engagemang där utan att verkligen finnas såsom accepterande part och

att statsrådet anammar detta initiativ och snarare förstärker det än finns någonstans vid sidan om.

Min enkla uppfattning, vilken i och för sig väl är ointressant att förmedla här, är att biståndsministern skulle ha det yttersta ansvaret för just den utgående turismen och gärna också ha titeln människorättsminister eftersom diskussionen om barnsexturism trots allt har väldigt mycket med UD att göra.

Anf. 39 ROSITA RUNEGRUND (kd):

Fru talman! Jag vill tacka Ulrica Messing för att hon ändå svarar på frågorna. Det noterar jag med glädje eftersom inte alla representanter för regeringen gör det. Jag vill faktiskt ge henne en ros för det.

Ulrica Messings svar andades ändå lite tillförsikt om att hon kommer att driva frågan när det gäller det franska initiativet. Jag tackar för det klargörandet, och jag kommer att följa det.

Just när det gäller handlingsplanen som Margareta Israelsson tog upp skulle jag vilja att Ulrica Messing träffar Ecpats ledning utifrån den svenska handlingsplanen. Jag tror att ni där tillsammans skulle kunna få fram hur vi ska utveckla detta och hur Sverige ska kunna fullfölja sina åtaganden när det gäller den nationella handlingsplanen.

Det har också kommit till min kännedom att man inte har tagit emot Ecpats ledning på departementet, trots att man ett antal gånger har begärt att få träffa ministern. Det tycker jag är väldigt tråkigt.

När det gäller svaret tycker jag att Ulrica Messing ska se över hur kompetensen är på Näringsdepartementet just när det gäller barnsexturismen. Det är en vädjan från mig. Se över den kompetens som finns så att dessa frågor kommer till sin rätt där de hör hemma.

Anf. 40 HILLEVI ENGSTRÖM (m):

Fru talman! När det gäller frågan om just de vuxna som utnyttjar barn sexuellt i andra länder, så tror jag att en viktig avhållande faktor, tyvärr, är risken för upptäckt. Det är tråkigt att av de svenskar som utnyttjar barn sexuellt i andra länder är det bara två, som vi sade tidigare, som har blivit fällda i svensk domstol.

Vi har svenska poliser som är utstationerade i andra länder som polis-sambandsmän, och jag tror att det är viktigt att de får på sin lott också att ha en viss spaning på svenskar som begår brott framför allt mot barn i utlandet, så att de kan bli ställda inför rätta. Jag tror att risken för att åka fast för att ha våldtagit ett barn utomlands är en viktig avhållande faktor. För dem som inte begriper bättre att detta är helt olämpligt och så att säga förbjudet från början kan risken för upptäckt vara avhållande. Det tror jag är viktigt.

Vi som var med på detta Ecpatseminarium fick frågan varför Sverige inte är med i FN:s världsturistorganisation. Detta nämnde också Tasso Stafilidis tidigare. Men ingen av oss kunde svara på den frågan. Därför är det viktigt att få svar på varför Sverige inte är medlem där eftersom man där kan jobba mer globalt med bland annat den här frågan.

Avslutningsvis tror jag att det är viktigt att resenärer får information om andra länder via UD och UD:s hemsida. Då vore det väldigt bra om det på den hemsidan fanns tydlig information om barnsexturism och om varför det är så viktigt att ta hänsyn till barn och vad som kan hända om

man ändå missbrukar barn på det sätt som det är fråga om. Därför skulle det vara positivt om det kom mer information på regeringens egen hemsida om barnsexturism.

Prot. 2005/06:101
4 april

*Svar på
interpellationer*

Anf. 41 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! Jag tar emot alla de förslag som Tasso Stafilidis räknade upp inledningsvis. Och jag är beredd att tillsammans med mina kolleger i regeringen titta på vilka saker som vi genast kan åtgärda och vad vi skulle kunna driva lite mer offensivt inom EU eller internationellt.

På frågan om varför Sverige inte är medlem i UNWTO är det enkla svaret helt enkelt att vi inte har tittat på de andra frågorna som UNWTO driver och som är rent kopplade till internationell turism i övrigt och om vi har haft något mervärde av det. Det finns en oerhört stor kritik från andra länder som är medlemmar där i dag att man inte driver frågorna med den intensitet och med den styrka som man skulle behöva göra. Det finns därför länder som har gått ur och inte längre är medlemmar.

Men låt mig granska medlemskapet i UNWTO just bara utifrån deras arbete och åtgärder när det gäller barnsexturism, och låt mig få ompröva om det utifrån detta finns skäl för Sverige att vara aktivt. Det är mycket möjligt, om man bara tittar på detta. Men generellt finns det kritik mot organisationen just därför att den inte har varit den motor som man hade förväntat sig från början. Jag är beredd att titta på detta kopplat till just barnsexturismen för att se om vi just den vägen skulle kunna förstärka arbetet något.

Jag delar Margareta Israelssons uppfattning att det är en styrka att det är många som är involverade och engagerade, vilket det måste få fortsätta att vara, även om jag inser att det problematiserar, vilket också denna debatt visar. Vi ser att det inte bara är en del som är viktig i detta sammanhang utan att det finns en rad olika åtgärder och en rad olika nyckelpersoner i vårt samhälle som är viktiga aktörer för att minska riskerna för barnsexturism.

Jag vet att inte minst justitieministern uppskattar det samarbete som han har haft och de kontakter som han har haft med Ecpat, där de också har varit pådrivande i fråga om de lagskärpningar som vi har gjort. De har kunnat hjälpa oss att trycka på andra EU-länder så att vi försöker gå i takt. Ibland går Sverige före, och jag har absolut ingenting emot det. Men det är viktigt att andra länder också kommer med. Vi kommer därför att fortsätta vara många ministrar som är engagerade i frågan.

Både det som Margareta Israelsson och Rosita Runegrund pekar på, nämligen att man skulle kunna titta på hur man kan utveckla den nationella handlingsplanen när det gäller dessa frågor, tycker jag låter både klokt och som en verklig åtgärd så att man kan vidga begreppet. Från min utgångspunkt är det oerhört positivt om människor reser mer och mer. Och jag tycker att det gärna kan vara lite glamoröst och lustfyllt och en upplevelse att resa. Men det betyder inte att jag inte tycker att folk ska veta vilka nackdelar som detta resande också har. Därför tycker jag att det är bra om Ecpat i olika sammanhang, inte minst på flashiga turistmässor, också påminner om detta. Myntet har också en baksida, och det är vi som vuxna som har ett ansvar för att synliggöra det och därmed också skydda barnen.

Jag ska titta på vad handlingsplanen kan utvecklas kring för att frågorna ska breddas utanför Sveriges gränser och göra detta lite tydligare, inte minst kopplat till barnsexturismen.

Alf Svensson tolkade mig rätt angående det franska initiativet. Jag tycker att det är bra. Vi kommer att vara pådrivande tillsammans med Frankrike. Jag tror att det kommer att landa ungefär på det sätt som Frankrike har föreslagit. Men jag utesluter inte att det kan bli några justeringar. Men det är ett bra initiativ, och vi kommer att vara pådrivande i detta arbete och rösta för det.

Hillevi Engström underströk återigen behovet av information. Det är riktigt. Jag vet också att polisen i dag har ett väldigt gott samarbete med Ecpat internationellt. Och svensk polis har faktiskt legat i framkant när det gäller att kartlägga vuxnas systematiska övergrepp mot barn, allt via den bank som vi har byggt upp på Internet som nu har spridit sig i en rad andra länder, men också på andra sätt. Det är viktigt att ha en närvaro. Och där underskattar inte jag heller behovet av tydliga prejudikat. Risken att åka fast måste vara så stor att färre och färre är benägna att göra det. Det är det bästa sättet att också skydda barnen.

Anf. 42 TASSO STAFILIDIS (v):

Fru talman! Jag vill tacka turistministern för det engagemang som hon har visat i den här debatten. Jag känner mig faktiskt mycket lugnare nu efter att ha sett att även turistministern har fått en gnista i hjärtat och brinner lika mycket som vi för den här frågan. Jag tror att alla vi här är beredda att bistå ministern med det stöd och den hjälp som kan behövas i diskussionen och i det opinionsarbete som behövs.

Jag skulle vilja uppmana turistministern att gå in på Ecpats hemsida. Där kommer hon att finna en bild som Monica Dahlström-Lannes har tagit. Man kan se två medelålders vita män gå hand i hand med två små barn. Under bilden står det att Monica träffat de här människors familjer. Fruar och barn var kvar på hotellet helt ovetande om det här.

Det är just den problematiken som är så viktig. Människor begår inte sådana brott här i Sverige; det skulle de aldrig kunna tänka sig. Men just när de blir turister och åker till ett annat land är det som att vissa människor helt släpper detta med hämningar, regler, normer och gränser och gör sådant här. Det är det som vi måste lyfta fram. Det kan vara precis vem som helst som gör så här. Det är inte vissa speciella människor som gör det, utan de här människorna finns mittibland oss.

Därför är det väldigt viktigt att staten har en tydlig personalpolicy. Det är också någonting som vi kan jobba med. Det gäller alltså att regeringen för sin personal sätter upp en personalpolicy som kanske till och med innehåller ett slags anmälningsplikt, ett slags införande av en anmälningskyldighet för anställda inom staten. När man är ute och reser och ser sådant här bland sina kolleger ska man ha rapporteringskyldighet, just för att stävja de här brotten.

Tack så mycket ministern! Vi följer upp detta.

Överläggningen var härmed avslutad.

Anf. 43 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! Marie Wahlgren har frågat mig hur jag tänker verka för att postservicen på landsbygden utvecklas och förbättras.

Inledningsvis vill jag säga att jag, precis som Marie Wahlgren, är övertygad om att en väl fungerande postservice betyder oerhört mycket för alla som bor eller är verksamma på landsbygden. Statens krav på Posten AB att erbjuda rikstäckande post- och kassaservice är också oförändrat.

Regeringen har nyligen gett ett uppdrag till Post- och telestyrelsen. Syftet med uppdraget till PTS är att kartlägga avstånden till postlådor på landsbygden. I uppdraget ingår även att definiera ”huvudväg och sidoväg”, ett begrepp som i dag är viktigt för utdelningen på just landsbygden. Post- och telestyrelsen kommer också att göra en internationell jämförelse.

Dessutom har PTS enligt sitt regleringsbrev för år 2006 i uppdrag att redovisa hur de allmänna råden för postutdelning, som trädde i kraft den 1 oktober 2005, har tillämpats. Båda uppdragen ska redovisas senast den 31 oktober 2006, alltså i år.

Det stämmer att Svensk Kassaservice AB under de senaste åren har stängt ett antal serviceställen. Anledningen är att antalet transaktioner hela tiden minskar. När det gäller kassaservice i glesbygd vill jag också påpeka att antalet lantbrevbärarturer med beställd kassaservice under perioden 2001–2006 ökade från 33 till 276, något som ofta medför en högre servicenivå. Det framgår tyvärr inte av siffrorna i tabellen i interpellationen.

Posten AB:s servicenät för brev och paket utgjordes tidigare av de traditionella postkontoren. Det kontorsnätet har genomgått stora förändringar. De mest genomgripande skedde 2001–2002. I dag baseras servicenätet på samarbete med till exempel ett antal stora butikskedjor.

Jag är glad över att Marie Wahlgren också nämner de positiva exempel som finns på samordning mellan postservice och annan service. Posten AB deltar i multiserviceprojekt där olika serviceslag samlokaliseras och samordnas för att möjliggöra en bärkraftig service även på orter där kundunderlaget är för svagt för enskilda servicegivare.

Beslut om etablering av enskilda serviceställen och omorganisation är operativa beslut, och det vilar på bolagets styrelse och ledning att fatta dessa. Jag förutsätter att Posten AB följer de lagar och regler som finns på det området.

Avslutningsvis vill jag när det gäller postutdelningen på Ven nämna att jag i januari i år besvarade ett brev från Arbetsgruppen för Vens byalag. Som jag förstått har de aviserade förändringarna inte genomförts, och några beslut har ännu inte fattats.

Hur Posten AB än väljer att utforma post- och kassaservicen på landsbygden så ska det ske enligt nu gällande regler. Det är Post- och telestyrelsen som har ansvaret för att ha tillsyn över det. Själv bevakar jag noga utvecklingen och är beredd att vidta ytterligare åtgärder om så krävs.

Svar på
interpellationer

Anf. 44 MARIE WAHLGREN (fp):

Fru talman! Jag vill tacka statsrådet för svaret. I den här frågan finns det nog egentligen inte någon politisk oenighet om målen. Precis som när det gäller den tidigare interpellationen om barnsexhandel som statsrådet nyss var involverad i tror jag att också en levande landsbygd är något som många av oss brinner för. Trots det och trots att det egentligen finns en stark politisk enighet går utvecklingen inte alltid åt rätt håll. Detta är bekymmersamt.

Jag är glad över att statsrådet nu arbetar med att Post- och telestyrelsen ska skärpa och se över kraven. Men jag kan känna en viss oro när statsrådet i sitt svar säger att man ska titta på en internationell jämförelse. Jag tror att Sverige vid internationella jämförelser kommer att stå sig bra. Men det kan inte vara en ursäkt för att servicen på landsbygden ytterligare ska försämrats. Sverige ser ju väldigt annorlunda ut jämfört med stora delar av vår omvärld och omgivning.

Statsrådet var precis som jag på Landsbygdsriksdagen. Hela helgen var vi där och slet. Det var, tycker jag, ett oerhört inspirerande möte. Det var en ovanligt bra landsbygdsriksdag – bättre än landsbygdsriksdagar brukar vara. Det är spännande att träffa alla dessa människor som får vår landsbygd att leva och att utvecklas. Men de kan inte göra detta om inte riksdag och regering gör sitt jobb.

Det är inte orimliga krav som de ställer ute på landsbygden. De ställer inte krav på att ha samma närhet till saker och ting som vi har i städerna. Däremot ställer de krav på en rimlig basservice. De ställer krav på att posten kommer fram och på att det fungerar på ett antal av ministrernas områden. Jag skulle vilja påstå att statsrådet är den minister som i allra största utsträckning håller landsbygdens framtid i sina händer.

Infrastrukturen och kommunikationerna är absolut viktigast när det gäller utvecklingen på landsbygden. Jag tror att Posten verkligen är en nyckel där. Det vill jag återkomma till för att komma till det område vi i dag diskuterar.

Posten är den bästa, den starkaste, logistikstruktur som vi har på landsbygden. Då räcker det inte med att uppfylla Post- och telestyrelsens krav och normer, utan då måste man också på ett helt annat sätt vara en aktiv part i lösningarna. Därför är min fråga till ministern hur hon tänker påverka Posten så att Posten blir en ännu aktivare part i arbetet med att få en fungerande landsbygd.

Anf. 45 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! Jag delar helt Marie Wahlgrens uppfattning om att det är många politikområden som är landsbygdspolitik. Men jag tycker att man ibland i debatten försöker göra det enkelt för sig genom att säga till exempel att landsbygdspolitik är bara lanthandeln eller bara någonting annat eller att landsbygdspolitik bara är stödet till Folkhälsoinstitutet. Hela Sverige ska leva.

Det där är viktigt därför att de är värdefulla aktörer. Men den generella politiken är i allra högsta grad landsbygdspolitik sett till exempel till infrastrukturen – allt från vägar och järnvägar och inte minst bredband – eller privat eller offentlig service som Posten.

Det är sådana saker som är avgörande för om människor kan bo och för om man kan driva företag på landsbygden. Det får man inte glömma

bort. Man måste ställa krav på den nationella politiken så att den också speglar just de villkor som finns på landsbygden.

När vi har gett uppdraget till Post- och telestyrelsen att till exempel titta på vad som är ett skäligt avstånd för att kunna hämta sin post är tanken med att göra internationella jämförelser naturligtvis att försöka göra jämförelser med länder som påminner om oss. Då får det vara till exempel Finland, höglandet i Skottland och Irland. En del länder går det inte att jämföra med, som Nederländerna, som ju är oerhört tätbefolkat jämfört med Sverige. Så visst, vårt geografiska läge och vår befolkningsstruktur gör att infrastrukturen hos oss alltid kommer att vara mycket dyrare. Min ambition är inte heller att Sverige ska nöja sig med att ligga på något slags genomsnitt av andra länders service. Att vara på genomsnittet eller att vara lika bra eller lika dåliga som andra länder kan inte vara målet för oss som faktiskt arbetar med att hålla ihop vårt land. Då får infrastrukturen kosta lite mer, och vi är beredda att låta just posttjänsterna kosta pengar.

Det jag vill ha svar på är först: Är det egentligen aktuellt att dela in vägar på landsbygden i huvudväg och sidoväg? Jag möter byalag som är otroligt frustrerade över detta. Många av oss som kommer till en aktuell bygd ser inte skillnad på huvudväg och sidoväg, för det är grusvägar alltihop. Jag undrar: Är det där verkligen aktuellt, och är det relevant i bedömningen? Det andra är naturligtvis att vi har en lagstiftning i dag som är gjord på 1960-talet där man har slagit fast principer för hur långt man ska ha till sin brevlåda eller hur många brevlådor som det måste vara på en kilometer för att brevbäraren ska köra ut dit. Det känns inte heller riktigt aktuellt eftersom vi har en annan befolkningsstruktur i dag. Det vill jag att Post- och telestyrelsen ska hjälpa oss att slå fast så att man kan minska oron och så att ingen ska gå omkring och tro att man ska ha upp till en mil till sin postlåda.

En annan sak som vi fattar beslut om i Post- och telestyrelsen i morgon är att titta på behovet av kassaservice. I dag är det ju Posten själv som fattar beslut tillsammans med sin styrelse om när man ska lägga ned ett kontor. Jag är inte beredd att backa från det krav som regeringen har föreslagit riksdagen och som riksdagen har ställt sig bakom om rikstäckning. Det måste betyda att vi också måste kunna slå fast hur många kassaservicekontor det ska finnas i vårt land, och ungefär var, för att vi två som politiker ska kunna möta våra medborgare och väljare och säga: Jo, vi lever upp till det krav som riksdagen har ställt, det finns en rikstäckande kassaservice. I dag har vi inte talat om var den gränsen går. Det vill jag att PTS ska göra så att vi inte ser en utveckling där vi skjuter ifrån oss ansvaret till Posten AB. Vi som folkvalda ska naturligtvis ta ansvar gentemot våra medborgare. Vi måste då bestämma oss för vad miniminivån är för till exempel kassaservicen.

Anf. 46 MARIE WAHLGREN (fp):

Fru talman! Jag hoppas att den utredning som ministern nu talar om kommer att ge en rimlig minimiservicebasis. Men det är inte tillräckligt, fru talman. Det är inte tillräckligt att nå en minimibasservice.

Under min tid i näringslivet lärde jag mig en sak, och det är att med dåliga chefer gör de anställda precis vad chefen har sagt till dem. Bra chefer ser till att deras anställda gör det som behöver göras. Det kan man

lite grann översätta till vår syn på Posten. Posten har, det tror jag att vi kan vara ärliga nog att erkänna, många gånger legat över nivån som regelverket har legat på för att man har haft ett engagemang också för landsbygden, för att man har sett att man har ett socialt ansvar. Jag tror att det är oerhört viktigt att vi som politiker till ett bolag som är helt statligt ägt sänder signalen att det här är viktigt. Vi måste tala om, eller rättare sagt regeringen måste tala om, i sina ägardirektiv till Posten att de har ett särskilt ansvar för att vara en del av landsbygdsutvecklingen.

Jag ska inte säga att den här interpellationen enbart kommer sig av mitt möte med personerna på Ven även om det var en del av skälet till att det blev en interpellation. Den kommer för att jag har tittat mer och mer på de här frågorna och på landsbygdsutvecklingen. När jag fick tillfälle att ta tag i frågan på grund av byalaget på Ven och träffa Posten vid ett antal tillfällen kunde jag känna att: Det är svårt att vara arg på någon. Det är svårt att säga: Åh, här har Posten struntat i sitt ansvar! Posten agerar enligt de direktiv som de tycker att de har fått. De upplever att de har tydliga direktiv när det gäller till exempel behovet av att gå med vinst och annat, men inte att man har tydliga direktiv när det gäller landsbygdsutvecklingen.

Jag tror att det förekommer, eller jag *vet* att det förekommer, ett antal bra initiativ från Postens sida. Men i den krassa verkligheten när man ska väga vinst kontra annat blir det naturligtvis så att små bygder kommer i kläm. Jag kan ju känna att det är ganska märkligt att betrakta att det över huvud taget skulle finnas någon glesbygd i Landskrona – att Ven, en ö mittemellan Köpenhamn och den mest tätbefolkade delen av Skåne, skulle betraktas som glesbygd. Men i de här sammanhangen är det så. Man tittar också bara på fastboende, vilket jag tycker är ett stort problem eftersom näringarna och handeln egentligen är dimensionerade på ett helt annat sätt, då det är ett så stort fritidsboende på ön. Det har man inte bara på sommaren utan en stor del av året.

Min fråga är: Är ministern beredd att verka för att Posten ska få ägardirektiv som tar in landsbygdsdimensionen i det hela?

Anf. 47 Statsrådet ULRICA MESSING (s):

Fru talman! En viktig fråga att ställa sig är naturligtvis: Om staten ska äga bolag eller företag, har staten då någon tanke med det? Svaret på den frågan är ja. Jag tycker att de statliga bolagen har och ska ta ett ansvar för samhällsutvecklingen i vid mening. Det kan handla om alltifrån att ta ett ansvar för att göra en energiomställning mot det långsiktigt hållbara till att ta ett ansvar för att också hålla ihop vårt land, alltså att ta regionalpolitisk hänsyn i sina beslut och i den verksamhet de bedriver. Posten är ett av de bolagen.

Nu får jag börja i andra änden, eftersom jag är ansvarig för lagstiftningen, och ställa frågor om denna. Jag inser att en del av den lagstiftning som finns i dag är gammal. Det har hänt jättemycket i vårt land. Det har varit omstruktureringar. Det gäller inte bara befolkningsutvecklingen utan också teknikutvecklingen. Jag vill att vår myndighet hjälper oss att svara på vad som är en minimibas här. Vad måste man ha för bemanning och bevakning för att kunna säga att det fortfarande är rikstäckning? Därmed inte sagt att vi ska nöja oss med det, men man måste veta var golvet ligger för att också kunna arbeta sig uppåt.

Jag börjar i den änden, och är det något i det underlag som Post- och telestyrelsen kommer fram till som på något sätt skulle innebära att Posten som bolag inte kan arbeta med det utifrån de ägardirektiv som finns i dag, då är jag beredd att ta upp den diskussionen med Thomas Östros, som svarar för Posten AB som bolag. Men vi börjar med lagstiftning och ser efter vad som krävs för att du och jag som medborgare ska kunna ställa krav på en statlig verksamhet som är en oerhört viktig del av den offentliga service som faktiskt vi som enskilda medborgare, men också företagen, är beroende av för att kunna utvecklas. Jag utgår från att vi på en del områden får skärpa lagstiftningen i framtiden.

Anf. 48 MARIE WAHLGREN (fp):

Fru talman! Jag vill tacka ministern för en bra debatt. Jag vill ändå skicka med ett bud. Gör inte först det ena och sedan det andra. Gör både–och! Det kan inte vara så långt bort till Thomas Östros dörr att du inte kan knalla in dit i princip bara på vägen härifrån och säga: Se nu över ägardirektiven. Det gäller inte bara Posten utan det gäller egentligen också samtliga andra statliga bolag som påverkar landsbygden.

Jag tror att det är precis som ministern säger: Äger staten bolag så ska staten också se till att de bolagen tar ett övergripande samhällsansvar. Att lägga in en landsbygdsdimension när det gäller Posten, de statliga bolag som står för energisäkerhet på landsbygden och så vidare tror jag vore oerhört värdefullt. Jag tror att man skulle kunna göra Sverige lite lättare att leva i, och det är en av de viktigaste saker vi har ansvar för som politiker.

Överläggningen var härmed avslutad.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 15.50 på förslag av tredje vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 18.00.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 18.00.

9 § Svar på interpellation 2005/06:312 om HBT-personer i Polen

Anf. 49 Utrikesminister CARIN JÄMTIN (s):

Fru talman! Gustav Fridolin har frågat Laila Freivalds vilka åtgärder som regeringen avser att vidta för att protestera mot den negativa utvecklingen för HBT-personer i Polen. Vidare har Gustav Fridolin frågat hur regeringen avser att agera rörande den offentliga homofobi som han anser vara under utveckling i Polen och på vilket sätt Sverige inkluderar homosexuellas, bisexuellas och transpersoners fri- och rättigheter i begreppet mänskliga rättigheter.

Diskriminering av människor på grund av deras sexuella läggning eller könsidentitet står i strid med den grundläggande principen om alla människors lika värde och rättigheter. Därför är en lagstiftning eller praxis som innebär diskriminering av homosexuella, bisexuella eller transpersoner självklart oacceptabel.

Diskriminering av HBT-personer har inget lagligt stöd i Polen, men lagstiftningen ger inte heller något uttryckligt skydd mot diskriminering på grund av sexuell läggning. Fördomar mot HBT-personer förekommer, och uttalanden från vissa ledande politiker antyder också en brist på tolerans mot personer med homosexuell, bisexuell eller transsexuell läggning.

Två manifestationer har förbjudits under 2005. Polens president Lech Kaczyński förbjöd i sin tidigare egenskap av Warszawas borgmästare i juni en Prideparad i Warszawa, och borgmästaren i staden Poznan förbjöd i november en demonstration för sexuellt likaberättigande i Poznan med hänvisning till ”den hotade säkerheten”. Dessa demonstrationer genomfördes trots allt och utmynnade i bråk mellan demonstranter och motdemonstranter.

Det har under det gångna halvåret dock funnits vissa ljuspunkter. Det har tillkommit ett par domslut som på ett klargörande sätt stärkt de demonstrerandes position. Det gäller Poznandemonstrationen där länsrätten på ett tydligt och övertygande sätt ogiltigförklarade de lokala myndigheternas beslut att förbjuda demonstrationen i höstas. Vidare har konstitutionsdomstolen i ett viktigt utlåtande fastslagit att förbud mot demonstrationer av ordnings- och trafikskäl strider mot den polska konstitutionen. Detta utlåtande gör det mycket svårare i framtiden för eventuella lokala myndigheter som skulle vilja förbjuda demonstrationer.

När det gäller förbudet mot paraden i Warszawa sommaren 2005 har Helsingforskommittén lämnat in ett mål till Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna i Strasbourg, där det nu har registrerats.

Ytterligare polsk lagstiftning skulle dock kunna stärka skyddet enligt de två EU-direktiv som finns för skyddande av minoriteter.

Sverige arbetar, både nationellt och internationellt, för att motarbeta diskriminering till följd av etnisk tillhörighet, religion eller sexuell läggning. Den svenska regeringen arbetar konsekvent och konstant för att uppmärksamma frågan, inte minst inom EU, FN och i Europarådet.

Regeringen antog i december 2005 en policy för Sveriges internationella politik för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter där diskriminering på grund av sexuell läggning uppmärksammas. Policyn lanseras i april 2006. Ökat fokus på HBT-personers mänskliga rättigheter utgör ett strategiskt område för arbetet. Sverige fortsätter att verka även för att diskriminering av HBT-personer ska uppmärksammas som en kränkning av desamma. Studien förhandspresenterades vid FN i februari i år.

Genom vår ambassad i Warszawa stöder Sverige på olika sätt arbetet med att stärka toleransen för HBT-personer i Polen. Ambassaden har bland annat tillsammans med en polsk oberoende stiftelse, Stiftelsen för utvidgad dialog, anordnat olika seminarier på temat Homofamiljen i Warszawa och i Gdansk med deltagande av författaren Jonas Gardell och ordförande i RFSL Sören Andersson. Ambassaden arbetar nu med att

följa upp denna satsning som var en del i en serie under rubriken Sverige: Ja till mänskliga rättigheter.

Sverige kommer att fortsätta att driva HBT-frågorna internationellt och fortsätta att verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning och könstillhörighet. Vad gäller situationen för HBT-personer i EU:s nya medlemsstater kommer vi att fortsätta att noga bevaka denna.

Prot. 2005/06:101

4 april

Svar på
interpellationer

Anf. 50 GUSTAV FRIDOLIN (mp):

Fru talman! Tack, statsrådet, för svaret! Jag älskar Polen, fru talman. Jag var i landet för ett halvår sedan ungefär. Jag hade möjligheten att åka ned med Equal-programmet som hade en stor konferens med uppföljning av sitt arbete i Warszawa. När jag kommer ned till flygplatsen i Warszawa får jag ett sms från några svenskar som sitter i HBT-arbetsgruppen inom Equal där de säger: Vi är på en insamlingsfest för 8 mars-manifestationerna. Kom hit!

Jag åker till adressen som står i sms:et, lämnar in väskan i garderoben och befinner mig på en klubb som heter Le Madame. På klubben fanns det feminister, aktivister, politiker, HBT-personer. Det var som en smältdegel för hela den civila rörelsen i Polen, förstod jag. Det var en ganska trevlig fest dessutom.

Sedan kom konferensen i gång. Den tog sina dagar. Sista dagen hade jag antligen lite tid för att träffa mitt systerparti, det gröna partiet i Polen som för övrigt delar lista med socialdemokraterna i Polen. Jag fick en adress och tyckte mig på något sätt känna igen den. Jag tog mig till stället och tyckte mig på något sätt känna igen huset. Det var just Le Madame. Klubben visade sig vara det gröna partihögkvarteret mellan åtta och åtta på dagen och en av Warszawas mest populära nattklubbar mellan åtta och åtta på natten. Aldrig har jag väl känt mig så hemma i något grönt parti någonstans!

Varför berättar jag det här? Jo, i lördags stormade den polska polisen Le Madame, utrymde det och sade att centret var stängt för gott. Verksamheten – politisk med ett parti representerat på vissa nivåer i Polen, organisatorisk, konstnärlig och inte minst med föreningar som arbetar med globaliseringsfrågor eller HBT-personers rättigheter – skulle inte få fortsätta att förekomma. Min första fråga blir givetvis: Kommer den svenska regeringen på något sätt att protestera mot detta övergrepp mot de mänskliga rättigheterna?

Fru talman! När jag började läsa statsrådets svar upptäckte jag att det i början står att Gustav Fridolin frågat hur regeringen avser att agera rörande den offentliga homofobi som *han* anser vara under utveckling i Polen. Sedan läste jag vidare och insåg att även den svenska regeringen ser detta faktum att homofobin tyvärr är under uppseglande i Polen och också politiskt understödd av den nya högerregeringen.

Sedan kommer ett antal åtgärder, får vi väl kalla det, som den svenska regeringen ska vidta. Det första är att man pekar på att Helsingforskommittén har anmält förbudet mot Prideparaden i Warszawa i somras till Europadomstolen. Min andra fråga blir därför: Kommer regeringen på något sätt att agera för att understödja den anmälan?

Därefter står det att ytterligare polsk lagstiftning skulle kunna stärka skyddet för HBT-personer enligt de två EU-direktiv som finns för att skydda minoriteter och att den svenska regeringen arbetar konsekvent

och konstant för att uppmärksamma frågan. Kommer den svenska regeringen på något sätt att försöka trycka på Polen för att implementera dessa EU-direktiv också när det gäller HBT-personer?

Min tredje fråga rör ambassadens arbete som givetvis är gott. Det är bra att Sören Anderson och Jonas Gardell har varit i Warszawa, men man skulle också kunna hoppas att Utrikesdepartementet på ministernivå är representerat för att stävja homofobin i vårt södra grannland. Kommer ambassaden att ordna fler seminarier? Kommer Carin Jämtin, statsministern eller utrikesministern att delta i den typen av seminarier? Kommer de här frågorna att tas upp också på ministernivå nästa gång den svenska regeringen har överläggningar till exempel med Lech Kaczyński?

Min sista fråga rör den polska HBT-rörelsen som ju nu tyvärr går på knäna både ekonomiskt och på grund av de repressalier som pågår. Kommer det svenska biståndet på något sätt att stödja den polska HBT-rörelsen?

Anf. 51 Utrikesminister CARIN JÄMTIN (s):

Fru talman! Det var många frågor. Jag ska försöka svara på några av dem. Jag får kanske komma igen i flera svarsomgångar.

Jag ska börja med att säga att jag i morgon kommer att vara med på ett seminarium som heter *Sexuality, development and human rights*. Frågan om rätten till sin egen sexualitet, rätten att själv välja hur och med vem man har ett bra och tillfredsställande sexualliv, är en fråga som vi driver i många sammanhang – i FN, på EU-nivå och på olika sätt. Det kommer vi att fortsätta göra. Det är självklart. Detta är en del av grunden för ett värdigt liv för alla människor, oavsett på vilket sätt man väljer att leva sitt liv.

Sedan ska jag kommentera den första frågan. Innan jag talar om hur vi ska agera och om vi ska agera kring stormningen och stängningen i lördags av *Le Madame*, tror jag du sade att stället hette, måste jag ta reda på varför detta skedde. Sedan kan jag gärna återkomma till det. Mer än så kan jag inte kommentera just i dag.

Tyvärr är det ju så att fobi – homofobi, fobi kring transsexuella personer och fobi över huvud taget – är vanligt förekommande i många länder. Vi finner det också i Sverige. Vi har många fördomar att arbeta emot. Vi finner det också i många av våra medlemsländer inom den europeiska unionen.

Vi tar upp det på olika sätt i olika sammanhang. Jag har själv deltagit vid ett seminarium i Tyskland, det är nog jämnt två år sedan nu, där grundtemat i och för sig var *trafficking* – vi visade filmen *Lilja 4-ever* – men där det också blev en diskussion om sexualitet. Det blev en mycket bra och intressant diskussion som jag tror var lite oväntad i det sammanhanget eftersom grunddiskussionen inte handlade om detta.

Jag är öppen för att vi väljer olika sätt att arbeta med frågorna kring HBT-personers rättigheter så att vi hamnar rätt i olika miljöer. Vi har bett ambassaden i Warszawa att fortsätta följa frågan och också att fortsätta alertera och komma med förslag på olika sätt. Det tycker jag är ett väldigt bra sätt att jobba vidare på.

Alla medlemsländer i den europeiska unionen är väldigt olika. Det är 25 länder med 25 olika historier. Det är 25 olika historier av öppenhet

eller för den delen stängdhet, och därmed får man arbeta på olika sätt. Det är 25 olika historier av syn på kvinnors eller för den delen homosexuella personers rättigheter. Man måste alltså jobba på olika sätt.

Vad gäller stöd till organisationer av olika slag kan man inte längre använda det svenska biståndet eftersom Polen numera är medlem i EU. Däremot vet jag inte om det finns möjlighet att använda EU-anslag på olika sätt, i något slags trepartssamarbete mellan organisationer i Sverige, Polen och England eller någonting sådant. Detta är jag okunnig kring. Det svenska biståndet kan vi däremot inte längre använda på det sättet. Om vi kan hjälpa till på något annat sätt får vi titta på det.

Jag stoppar där för tillfället, så får vi se vad vi återkommer till.

Anf. 52 GUSTAV FRIDOLIN (mp):

Fru talman! Tack, statsrådet! Det gläder mig att se det här engagemanget. Jag har förstås full förståelse för att statsrådet inte kan kommentera en händelse som skedde för bara några dagar sedan och som statsrådet inte kände till före interpellationsdebatten. Det kan inte krävas av henne. Jag rekommenderar dock att statsrådet tittar närmare på detta, till exempel de uttalanden som gjorts inom EU-parlamentet av EU-parlamentets olika partigrupper. Detta var någonting som tog många av oss på sängen, att man i ett EU-land går in och stänger lokalerna för ett parti representerat på olika nivåer på grund av dess samröre med den civila rörelsen i staden.

Jag fick svar på frågan om ambassadens engagemang – det ska fortsätta, och man ska fortsätta att följa frågan. Jag hoppas att man fortsätter på just det aktiva och utåtriktade sätt som det innebär att stödja olika former av manifestationer eller till och med ordna egna seminarier. Däremot skulle jag fortfarande önska svar på frågan om man på ministernivå kommer att delta i det arbetet, vare sig det handlar om att aktivt delta i seminarier i Polen med det symbolvärde det har eller om att med representanter för den polska regeringen se till att ta upp frågan om HBT-personers rättigheter ministrar emellan. Det är ju som alla vet en skillnad mellan att ha en klart uttryckt officiell linje och att också framföra denna linje på ministernivå till de personer som tyvärr i dag understöder homofobi i Polen, vilket flera ministrar och tyvärr också presidenten gör.

Jag tackar också för svaret på frågan om stöd till HBT-rörelsen och upplysningen om begränsningarna för det svenska biståndet, som jag i och för sig kände till men inte hann med i hastigheten. Det är bra om vi kan inleda någon typ av samarbete. Vi försöker göra det från det gröna partiets sida, och jag vet att man gör liknande försök inom den socialdemokratiska rörelsen. Jag hoppas dock att man även mer aktivt kan få in Sverige som land som part. Jag tror att det är detta som behövs i den här typen av ömsesidigt utbyte – att demokrater hjälper varandra. Det demokratiska Sverige med en regering som står upp för mänskliga rättigheter ska också kunna hjälpa de civila rörelser i Polen som kräver och ropar efter mänskliga rättigheter.

Där kommer vi till en fråga som jag tyvärr inte fick svar på, nämligen om regeringen på något sätt kommer att understödja den anmälan Helsingforskommittén lämnat in till Europadomstolen mot förbudet mot Prideparaden i Warszawa förra sommaren.

Det var de frågor jag hade.

Anf. 53 Utrikesminister CARIN JÄMTIN (s):

Fru talman! Jo, både regeringen och stora delar av den här kammaren, tror jag, har ett stort engagemang i den här frågan. Det ger oss en jättestor styrka när vi kommer ut och diskuterar de här frågorna, att hela kammaren och också regeringen gör det.

Jag börjar med frågan om vem som tar upp diskussionen om HBT-frågor vid ett eventuellt seminarium. Här vill jag varken säga ja eller nej, för det beror på vad som är rätt i det sammanhanget. Jag är inte främmande för att göra ett sådant seminarium, men det kan också hända att det vore fel. Det beror på vilket land det är och på vilket sätt det genomförs.

Att vi kommer ned och presenterar den svenska linjen i vissa frågor ser jag bara som positivt. Det kan vi mycket väl göra. Det var därför jag i mitt tidigare inlägg försökte länka till diskussionen om *Lilja 4-ever*, som var en mycket kontroversiell diskussion. Bara diskussionen om sexköpslag i Tyskland var mycket kontroversiell i sig. Som sagt tror jag dock att detta gav en bra diskussion om alla möjliga frågor.

Det frågades om vi tar upp frågan ministrar emellan i mer bilaterala samtal. Det är mycket möjligt att vi kan göra det i något sammanhang. Det beror på vad som händer. Vi följer som sagt frågorna nära och kan på olika sätt reagera. Vi ska reagera. Polen är ett EU-land, och EU-länder ska leva upp till den standard för mänskliga rättigheter som ett EU-medlemskap faktiskt innebär. Därför följer vi frågan nära genom ambassaden i Warszawa och får se på vilket sätt vi också ska agera.

Sedan är frågan vem som ska agera. Möjligen är det vår integrations- och jämställdhetsminister, framför allt jämställdhetsminister i det här sammanhanget, som ska agera – eller någon annan, beroende på hur olika saker har skett.

Jag får skam till sägandes ta tillbaka också den första frågan om Europadomstolen och återkomma även till den, hur vi kan och om vi ska. Jag säger som det är: Jag är ny i ämbetet och vet inte om vi kan göra det. Vi måste titta på frågan och se om vi kan stödja detta och i så fall hur. Jag känner inte till exakt vad som står i denna anmälan till Europadomstolen från Helsingforskommittén.

Anf. 54 GUSTAV FRIDOLIN (mp):

Fru talman! Att man ska gå tillbaka och återkomma är också ett svar, och ett mycket ärligt och bra sådant. Det tackar jag för.

Detta känner Carin Jämtin väl till, och det är därför jag gör liknelsen: När man arbetar med bistånd till länder i Afrika som drabbats väldigt hårt av hivpidemin brukar man betona – åtminstone har jag gjort det när vi från riksdagens SRHR-grupp har varit nere med RFSU och så vidare – att man från den högsta politiska ledningen måste tala om frågorna. Det viktigaste för att sluta tabubelägga alla de åtgärder som måste till för att bromsa hivpidemin är att alla talar om frågorna, att de också tas upp i den politiska debatten och inte lämnas vid sidan om. Jag tror att samma sak krävs om man ska se till att bromsa homofobi i vårt södra grannland Polen.

Jag tror att frågorna måste tas upp också på ministernivå. Jag tror inte att de ska tas upp på bara *en* ministernivå, med jämställdhetsministern, utan jag tror också att utrikesministern måste vara aktiv i de här frågorna.

Jag tror att statsministern måste ta upp det med sin motsvarighet, såväl premiärministern som presidenten, inte minst eftersom den senare tyvärr genom uttalanden har understött homofobin i Polen och var den som förbjöd Prideparaden i sin dåvarande egenskap som borgmästare i Warszawa förra sommaren, som också statsrådet pekar på i svaret.

Det gläder mig att regeringen gör klart att man tänker följa utvecklingen. Samtidigt vet vi åt vilket håll utvecklingen går. Det står tydligt att utläsa ur det svar jag har fått i kammaren i dag. Då krävs också att man agerar utifrån det.

Seminarier är ett sätt att agera, och jag tror att ministrarna måste bli mer aktiva där. Hur det än är, även om det är bra att Sören Andersson och Jonas Gardell varit i Warszawa och agerat, krävs också att den officiella linjen förs fram, att ministrarna är med och arbetar mot homofobin. Det är så självklart att det knappast behöver sägas, men man kan inte i ett interpellationssvar hänvisa till bara frivilligorganisationer och författare, och det vet jag att Carin Jämtin inte vill göra.

Anf. 55 Utrikesminister CARIN JÄMTIN (s):

Fru talman! Nej, det vill jag inte. Enskilda organisationer har sin roll, enskilda individer har ytterligare en roll och regeringen är företrädare för Sveriges officiella linje och har en mycket viktig roll i att föra fram de åsikter vi har. Vi ska göra det på olika arenor och på olika sätt.

Jag kommer att fortsätta jobba med de här frågorna och ta upp HBT-frågor men också, som jag började med att säga, sexualitet över huvudet taget i morgon och i olika sammanhang. Det är känsliga frågor. Det är nära frågor. Och det är ofta, tyvärr, lika känsliga frågor i debatter på europeisk nivå som det är i stora delar av övriga världen, vilket jag måste säga att jag har blivit negativt förvånad över. Jag är väl medveten om den situation som Gustav Fridolin beskriver.

Vi ska tala om frågorna och det måste flera olika ministrar göra på olika sätt, på rätt sätt och i rätt sammanhang. Då kan vi nå framgång. Vi ska göra det lite grann gemensamt men från olika utgångsvinklar.

Överläggningen var härmed avslutad.

10 § Svar på interpellationerna 2005/06:294 och 308 om flyktingmottagandet

Anf. 56 Statsrådet JENS ORBACK (s):

Fru talman! Tobias Billström har frågat migrationsministern vilka åtgärder hon avser att vidta för att säkerställa att ansvar tas för beslutet om den tillfälliga lagen om ny prövning av avvisnings- och utvisningsbeslut som fattades i riksdagen den 9 november 2005 och att kommuner blir mer motiverade att ta emot flyktingar. Leif Jakobsson har frågat migrationsministern vilka åtgärder hon är beredd att vidta för att få välmående kommuner att ta sitt ansvar i flyktingmottagandet och om hon är beredd att föreslå lagstiftning som tvingar kommunerna att medverka i mottagandet.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationerna. Jag har valt att besvara de båda interpellationerna gemensamt.

Beslutet i riksdagen den 9 november 2005 innebär att ett stort antal personer nu får en ny prövning av sina avvisnings- och utvisningsbeslut. Det rör sig om närmare 31 000 personer och många av dessa har redan fått eller kommer att få möjlighet att stanna i Sverige. Det betyder samtidigt att flyktingmottagandet i många av landets kommuner blir betydligt större jämfört med tidigare år och att fler kommuner aktivt måste medverka i flyktingmottagandet. Annars får vi en situation där många med uppehållstillstånd får vänta alltför länge i boende på Migrationsverkets anläggningar. Det riskerar att försena introduktionen och förlänga tiden innan de nyanlända får tillträde till arbetsmarknaden och därmed egen försörjning.

Det är ett nationellt ansvar att de personer som nu får uppehållstillstånd, både enligt den permanenta och enligt den tillfälliga lagstiftningen, får bra förutsättningar för en snabb etablering i det svenska samhället. Osäkra boendeformer och stor koncentration till storstäderna kan motverka detta. Det är därför mycket viktigt att alla kommuner med förutsättningar för en bra introduktionsverksamhet, oavsett politiskt majoritetsförhållande, medverkar till att bereda plats för det ökade antalet personer som nu får uppehållstillstånd. Den bild Tobias Billström vill ge, att det är s-kommuner som säger nej, bör nyanseras. De kommuner med borgerligt styre, som Leif Jakobsson nämner i sin interpellation, har inte ens en gällande överenskommelse om flyktingmottagande trots att de bör vara kommuner med goda förutsättningar att kunna ta emot flyktingar.

När det gäller möjligheten att lagstifta om skyldighet för kommunerna att ta emot flyktingar är det en fråga som hittills inte varit aktuell att väcka i riksdagen. Jag kommer nu att följa utvecklingen av kommunernas svar på Integrationsverkets framställan om utökat flyktingmottagande. Enligt min mening är frågan om lagstiftning inte aktuell i dagsläget.

Den snabba takten i beslutsfattandet om uppehållstillstånd under kort tid innebär påfrestningar när det gäller kommunernas mottagningskapacitet. Integrationsverket samarbetar nu med Migrationsverket för att ta fram en strategi och handlingsplan för en konstruktiv dialog med kommunerna om det ökade behovet av introduktionsplatser. Regeringen bedömer att det behövs en förstärkning i det arbetet och avser därför att i vårpropositionen föreslå att ett tillfälligt stöd lämnas till kommunerna under 2006 för att de ska öka sitt flyktingmottagande eller nyteckna avtal om mottagande.

Kommuner som uppfyller vissa villkor ska kunna få en tillfällig ersättning med ett engångsbelopp för varje person som tas emot under 2006. Dessutom kommer extra medel att finnas för att kunna ersätta särskilda kostnader som en kommun kan få för att snabbt kunna ta emot fler personer. Dessa medel ska kunna användas på ett sådant sätt att de stimulerar och underlättar för kommunerna att snabbt ta emot ett ökat antal flyktingar och ge förutsättningar att kunna erbjuda en god introduktion.

Anf. 57 TOBIAS BILLSTRÖM (m):
Fru talman! Tack, statsrådet, för svaret!

Under i stort sett hela 90-talet har frågan om flyktingmottagandet i Sverige varit ett stridsäpple mellan staten och landets kommuner. Konflikten har främst handlat om utformningen av ersättningen per flykting, det vill säga regeringens metod med schabloner och hur fel utfallet kan bli när pengar styrs enligt normer som leder till att vissa kommuner blir gravt underkompenserade och att andra får mer pengar än som faktiskt är nödvändigt.

Om man därtill lägger den oförmåga att lösa de arbetsmarknadsmässiga frågorna som regeringen har haft under de tolv år man har styrt, misslyckandet med att se till att nytillkomna flyktingar inte hamnar i socialbidragsberoende, den växande problematik som handlar om dåliga skolresultat hos elever med utländsk bakgrund och den förtvivlan som växer i landets förorter ser bilden mycket mörk ut. Och incitamenten för landets kommuner att ställa upp för att kratsa kastanjerna ur elden åt en regering som körts slut i integrationsfrågorna är i dag inte särskilt många.

Att de svenska kommunerna därför är *fed-up* med regeringens attityd till problemet är alltså inte att förundra sig över. I min hand har jag det brev som i förra veckan skrevs från en närmast enig kommunstyrelse i min hemstad och valkrets Malmö till regeringen med en uppmaning att lösa ett antal problem som den tillfälliga lagen genererar. Nu vet jag inte om Jens Orback har haft tid att läsa brevet från det socialdemokratiskt styrda Malmö, annars rekommenderar jag det. Det är nämligen inte mycket stöd för den politik som han och regeringen fört som han får i det. Tvärtom kräver Malmö precis det som vi moderater kräver, nämligen att staten ska ta över hela ansvaret för finansieringen av flyktingmottagandet och sluta med den schablonisering som är otillräcklig.

Nu påstår Jens Orback i sitt svar att regeringens gottepåse på 700 miljoner, som kom i förra veckan, ska lösa problemet. Med ca 25 000 kr per person ska alltså en trend vändas som redan innebär att andelen utrikes födda utan jobb ligger högre än för svenskfödda. Det är inte seriöst, särskilt inte när Integrationsverket slagit fast att 90 % av anslaget till introduktion går direkt till försörjningsstöd, alltså socialbidrag. Men om det talar Jens Orback väldigt tyst i sitt svar till mig.

I stället ägnar sig statsrådet åt ett krypskytte mot de av landets borgerliga kommuner som inte anses göra sin plikt och ta emot de flyktingar som strömmar fram som ett resultat av den tillfälliga lagstiftningen, och statsrådet upprepar den argumentationen i sitt svar till mig.

Jag har aldrig hävdat att inga s-kommuner tar emot några flyktingar. Men uppenbarligen har bara 48 av de 250 tillfrågade kommunerna sagt ja. Majoriteten av landets kommuner är socialdemokratiskt och inte borgerligt styrda. Vad borde slutsatsen bli av det?

Möjligheten att erbjuda både bostad och arbete är hyfsat begränsad i många kommuner. Många människor är redan utan arbete i vissa och i andra finns inte bostäder. Mängden pendlare i Sverige har ökat dramatiskt, men att pendla kostar pengar, och det finns det lite av i den schablon som staten ger. Regelverket är inte heller uppdaterat, vilket är regeringens ansvar och därmed också statsrådets. Ett avtal skrivs i dag nästan enbart med utgångspunkt i att du ska bo på ett ställe och arbeta på samma plats. I svaret finns ingen argumentation kring denna problematik.

Prot. 2005/06:101
4 april

Svar på
interpellationer

Jens Orback tycks tro att problemet handlar om att landets kommuner inte vill ta emot flyktingar, men i grunden handlar det om de villkor för mottagandet som råder för landets kommuner och för vilka han och regeringen bär ansvaret. Innan den insikten kommer till regeringen tycker jag inte att Jens Orback är särskilt trovärdig i frågorna.

Anf. 58 LEIF JAKOBSSON (s):

Fru talman! Tack statsrådet för svaret.

Min hemstad Malmö är väl den kommun som antagligen tagit mest ansvar för flyktingmottagandet under lång tid. Det är väl känt att belastningen har varit hård.

Det finns mycket positivt med inflödet av människor från andra länder. Bara en sådan sak som den demografiska situationen gör att Malmö antagligen kommer att klara sig betydligt bättre i ett längre perspektiv därför att det kommer att finnas folk i arbetsför ålder på ett helt annat sätt än i andra kommuner. Den kulturella blandning som uppstår berikar staden något alldeles oerhört. Det finns en hel del sådana aspekter som man gärna tappar bort i diskussionen.

Det är alldeles uppenbart att mottagandet i sig innebär en stor påfrestning på Malmö stad och Malmö kommun. Under ett antal år i ett gott samarbete med Invandrarverket har man fått ned mottagandet och planerat mottagandet på ett bättre sätt. Men nu visar det sig efter det att den tillfälliga lagstiftningen införts att bara under januari och februari har Malmö tagit emot 610 flyktingar.

Problemet i den folkliga opinionen är naturligtvis att Malmö är omgivet av ett antal kommuner med höga genomsnittsinkomster, låg arbetslöshet och goda villkor. Tittar man på det material som kommunerna delar ut för att folk ska flytta till kommunerna är det fråga om näst intill paradiset på jorden. Men de har aldrig varit med i flyktingmottagandet. Det är klart att det uppstår en rejäl diskussion. Varför ska det vara så? Kommunerna har inte ens skrivit avtal med Integrationsverket. Det upplevs som oerhört orättfärdigt.

Jag har ställt en fråga till statsrådet om han nu är beredd att fundera på en lagstiftning. Jag menar att flyktingmottagandet är ett nationellt och ett internationellt ansvar. Det gäller hela Sverige – hela territoriet. Det går inte att friskriva sig med olika former av krystade förklaringar, som dessa kommuner gör. Jag menar att vi måste titta på möjligheten att se till att flyktingarna får en bra start. En del av de kommuner som jag har räknat upp i min interpellation är sådana som skulle kunna erbjuda betydligt bättre förutsättningar än Malmö med den situation som finns där i dag.

Statsrådet säger att han inte just nu överväger en lagstiftning. Men det är inte år 0. Vi har haft den här diskussionen i 10–15 år, och den eskalerar för varje gång den här situationen uppstår. För varje gång kommer företrädare för dessa kommuner fram och säger att det är än det ena, än det andra. Det är brist på bostäder eller brist på arbete. De friskriver sig från att ta sitt ansvar. De har gjort precis samma sak som Sjöbo men utan en folkomröstning och utan att behöva schavottera i den allmänna opinionen.

Med den erfarenhet vi har fått genom åren att kommunerna med hjälp av olika argument har smitit undan är det dags att titta på en tvingande

Anf. 59 Statsrådet JENS ORBACK (s):

Fru talman! Det är bra att vi har den här debatten så att vi kan klargöra en del frågor, inte minst eftersom Tobias Billström blandar in många andra frågor som hänger ihop men som handlar om huruvida den allmänna integrationspolitiken har misslyckats eller inte. Det kan vara bra att ägna en kort tid åt de frågeställningarna.

Hur ska man mäta integration? Vad är det som är måttet på om den har misslyckats eller inte? Jag tycker att ett värdefullt mått är sysselsättningsgrad, att titta på om utrikes födda är sysselsatta eller i arbete. Det är viktigt därför att möjligheten att arbeta och försörja sig själv är så viktig.

Det kan vara på sin plats att jämföra med andra länder som också har ett stort flyktingmottagande, det vill säga människor som söker skydd i landet. Om vi jämför med likartade länder som Frankrike, Holland och Tyskland ligger Sverige högre än de länderna. Vi ligger dock lägre när det gäller en del anglosaxiska länder som har en mer utpräglad arbeidskraftsinvandring och också får invandrare som redan har språket med sig. Men bland de jämförbara länderna finns också några länder som ligger bättre än vi, till exempel Österrike.

Låt oss sedan titta på Norden, för att få en ännu bättre jämförelse mellan länder som är av likartad karaktär. Ibland talar vi om dansk flyktingpolitik. Finland har inte så många. Norge har en del. Vi ligger på en mycket högre sysselsättningsgrad än Danmark eller Finland. Norge ligger högre än vi.

Det kanske finns andra mått. Det finns skolresultat. Det finns behov av försörjningsstöd. Om vi tittar på de måtten och tittar tillbaka över tid för att mäta framgång och misslyckande, kan vi se att efter den stora depressionen i Sverige – som också sammanföll med en annan regering – har vi tagit emot många flyktingar. Vi har kommit ut ur den, och vi har minskat arbetslösheten. Vi har ökat sysselsättningsgraden. Vi har förbättrat skolresultaten. Vi har minskat behovet av långsiktigt försörjningsstöd. Men vi har inte lyckats. Inget land har lyckats helt. Men vi måste ändå se tendenser – åt vilket håll vi går. Vi har mycket mer kvar att göra.

Jag vill inte skönmåla. Men eftersom Tobias tar upp frågan ideligen kan vi dels jämföra i tid, hur det har gått sedan en tid tillbaka, dels jämföra med andra jämförbara länder.

Malmö är bra på introduktion för nyanlända. Jag håller med om att nytillflödet ställer stora krav på Malmö. Därför vill jag också ha en flyktingpolitik som gör att människor i större utsträckning söker sig till områden där möjligheten till egen försörjning, sysselsättning och bra studier är bättre.

Men då vill jag ställa en fråga. Det här handlar inte bara om det här året. Hur ser Tobias Billström på ett antal kommuner, som Leif Jakobs-son nämnde, som är välbärgade och har ett gott skatteunderlag i Malmöområdet eller i Stockholms län där riksdagen ligger? Jag tänker på Danderyd och Ekerö. De har under en tid nästan inte tagit emot några alls. Tobias Billström sitter ändå med i en allians där de andra tre partierna har talat om en allmän amnesti. Det är inte något som vårt parti propagerade för – inte heller Tobias. Hur talar Tobias Billström med sina allians-

Svar på
interpellationer

kolleger som sitter i dessa kommuner? De har stått här i talarstolen och krävt allmän amnesti. Det skulle ha gett betydligt fler människor möjlighet att stanna i Sverige. Samma kommuner företräds av partier som inte vill ta emot en enda. Hur går detta ihop?

Anf. 60 TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru talman! Linjen är tydligen från statsrådets sida att de borgerliga kommunerna är ensamman ansvariga för att regeringens politik havererar. Man behöver bara titta på uttalandet i Aktuellt i Politiken från slutet av februari. Då svarade statsrådet att Danderyd ska höja skatten med 25 öre och bygga hyresrätter. Goddag yxskaft! Har Jens Orback kanske hört talas om finansieringsprincipen, det vill säga att staten ska finansiera de åtaganden som staten ger kommunerna? Hur löser ett eventuellt bostadsbyggande i framtiden i kommunerna problemen med framtida socialbidragsberoende på grund av en socialdemokratisk politik som ger färre och inte fler nya jobb? Det är resultatet av de tolv år vi har bakom oss.

Jag har full förståelse för de socialdemokratiska och borgerliga kommunalråd runt om i landet som tvekar och säger nej till att skriva avtal med Integrationsverket om att ta emot flyktingar. Det saknas helt enkelt en långsiktig finansiering av flyktingpolitiken på det sätt som Malmö talar om i sitt brev. Det är inte Columbi ägg att bara fixa kommunplaceringar. De som flyttar ut i landet – vilket statsrådet är medveten om – återfinns ändå i storstadskommunerna inom något år. I Gällivare i går, i Helsingborg i dag. Vad tänker statsrådet göra åt den saken? Det fick vi inte heller höra något om från talarstolen nyss.

Detta tangerar också Leif Jakobssons uppfattning att Malmö har tagit ett stort ansvar för flyktingmottagandet i södra Sverige. Ja, det har Malmö gjort, men inte på det sätt som Leif Jakobsson hävdar. Malmö har nämligen i mitten av 1990-talet tecknat ett nollavtal när det gäller flyktingmottagning. Trots det har Malmö tagit emot i genomsnitt 2 000 flyktingar per år. Det har främst rört sig om människor som har varit asylsökande och som flyttat till Malmö under asylprocessen och sedan blivit kvar. Det tycker jag att man ska redovisa eftersom det hör till bilden.

Slutsatsen är alltså knappast att man bara ska satsa på att fler kommuner ska ta emot. Om det inte kombineras med åtgärder som gör det mer attraktivt kommer inte problemet att lösas. Det är också en del av diskussionen.

Leif Jakobssons idé om en lagstadgad skyldighet skulle i princip innebära en kommunarrest, men under annat namn. Den grupp vi pratar om är ju den som har fått uppehållstillstånd och som alltså har upphört att vara människor som ska placeras ut enligt en uppgjord mall.

Vi har också frågan om ansvaret för den tillfälliga asyllagen. Det är uppenbart att socialdemokraterna i regering och riksdag har försatt sig själva i den röra som nu råder. Leif Jakobsson bär ju ett extra stort ansvar som undertecknare av den motion som behandlades i socialförsäkringsutskottet kring den tillfälliga asyllagen.

Moderaterna har inte efterfrågat någon ny asyllag. Därför var det ganska dumt att lyfta fram Danderyd och Vellinge. Det är två kommuner där vi har egen majoritet och inte behöver ta hänsyn till de andra partierna.

Vi har tvärtom med kraft argumenterat och, som enda parti i kammaren, röstat emot det här förslaget. Att det nu genomfördes var beklagligt. Det som nu händer gick ju att förutse. I sin iver att behålla makten valde Socialdemokraterna en annan väg. Vänsterpartiet och Miljöpartiet krävde, som bekant, lagen för att låta Göran Persson sitta kvar som statsminister.

Nu hör vi de surrande ryktena från budgetförhandlingarna om att samma partier kanske på nytt kommer att kräva en ny asyllag för de 15 000 som inte hanns med förra gången.

Hur ska ni ha det, Jens Orback? Står vi nu inför en situation där ytterligare 15 000 personer ska processas ut i landets kommuner utan att strukturerna för introduktion och ersättning har förändrats det minsta?

Jag tycker att statsrådet är skyldig Malmös kommunpolitiker och andra som undrar över regeringens linje, ett svar på frågan: Hur ska introduktionsersättningen hanteras i framtiden? Ska det kanske utgå bonus till den kommun som åstadkommer något och lyckas med att få folk i arbete? Malmö skulle inte under socialdemokratiskt styre bli särskilt kompenserat i så fall. Men är det något av Malmös förslag i brevet som statsrådet kan säga att han är beredd att pröva?

Anf. 61 LEIF JAKOBSSON (s):

Fru talman! Det är alldeles utmärkt att statsrådet har aviserat bättre ekonomiska förutsättningar för de kommuner som ställer upp. Det är alldeles klart att den nuvarande ersättningen inte räcker på långa vägar. Det är vi överens om.

Jag tror inte att det är grundproblemet i det vi diskuterar här. Grundproblemet är att det finns ett antal borgerligt dominerade kommuner som har bestämt sig för att ha som affärsidé att vara etniskt rena. Det är vad man har gjort. Genom urval i sättet att sköta bostadspolitik och annat ser man till att det inte finns utrymme för flyktingmottagning och inte heller för människor av svenskt ursprung med låga inkomster. Det är inte bara en etnisk utan också en klassmässig fråga.

När man kör på motorvägen från Malmö till Vellinge står det: Här är friheten större.

Man kan fråga sig: För vem är friheten större? Alla som ställs utanför får vara med i detta lågskatteparadis.

Man använder till exempel bostadsfrågan som argument. Jag anser att det är ett svepskäl. Det finns inte tomma lägenheter i Malmö. Bostadssituationen i Malmö är betydligt värre än vad den är i de kranskommuner som säger att de omöjligt kan ställa upp.

Väldigt avslöjande är en del uttalanden från Lomma kommun. Man säger: Här kan inga flyktingar bo, men man kan få komma hit och jobba på dagarna. Så är det. Sysselsättningsfrekvensen är oerhört hög i de här kommunerna. Det borde finnas mycket bättre förutsättningar att få arbete om man bodde och fanns i närområdet. Lomma är dessutom en kommun som just nu säljer kommunens bestånd av hyreslägenheter. Man säljer lägenheter som kommunen har haft för socialförvaltningens ändamål och man säljer också de studentlägenheter som man inte har kunnat hyra ut. Det står alltså tomma lägenheter som kommunen äger i Lomma. Samtidigt svarar man att man inte kan ta emot flyktingar eftersom man inte har några bostäder. Det säger en hel del om vad detta egentligen handlar om.

Jag har ställt frågan hemma i medierna till folkpartister, kristdemokrater och centerpartister. Var är de i de här kommunerna? Var finns opinionen? Hur försöker man påverka?

Det finns faktiskt anledning att från den här talarstolen säga att den stora manifestation som påskuppropet handlade om för ett år sedan, då – om jag minns rätt – en kvarts miljon människor skrev på för flyktingamneste, innebär att man har ett ansvar för att agera i sin egen kommun för att ens egna kommunpolitiker lever upp till det som man så enträget krävde av Sveriges riksdag.

Nu blev det ingen flyktingamneste. Det är jag glad för. Det skulle fullständigt ha slagit undan fötterna på den svenska flyktingpolitiken. Nu har vi en prövning som är individuell. Den lagen finns där. Tobias Billström må ha röstat emot den, men det är ett gemensamt ansvar för Sverige att se till att alla de människor som nu får möjlighet att stanna här får bästa möjliga start i livet. Det måste ligga också på ditt ansvar att prata med dina partivänner i till exempel Vellinge och Lomma om att det får vara nog med frispel.

Anf. 62 EWA THALÉN FINNÉ (m):

Fru talman! Jag vill lägga ett par andra aspekter på frågan om kommuner som tar emot eller inte tar emot flyktingar. Jag vill göra ett par påpekanden. Utöver att nivån i statens ersättningar inte täcker kostnaderna finns det kommuner som kanske känner stor tveksamhet inför att teckna avtal med Integrationsverket.

Den kommun som jag bor i är nu inte nämnd vid namn, men den var det i interpellationen. Där hade vi avtal. Det hade de allra flesta mindre kommuner. Integrationsverket sade upp det avtalet under 90-talet. Det fanns inget behov, sade man. Jag vill göra ett litet tillrättsläggande till Leif Jakobsson: Vi hade avtal. Man måste vara så ärlig att man inte påstår att det inte har tagits något ansvar över huvud taget.

När vi hade avtal i kommunen placerades det ena året 40 flyktingar, nästa 20, sedan var det 10 och så var det 40 igen. Det ligger i sakens natur att det är svårt att bedöma hur många flyktingar som Sverige tar emot. Det skapade naturligtvis en svår planeringssituation för den kommunala organisationen. Det gör det ju även i större kommuner. Det håller jag med om. Man måste tänka på att man i små kommuner ofta har väldigt små kommunala organisationer och förvaltningar.

Många av de kommuner som i dagsläget säger nej har inte lediga bostäder. Man må tycka att de har det, men de har de facto inte lediga bostäder. I min kommun finns det 1 000 personer i kö till både det kommunala och privata beståndet. Samtidigt försöker vi planera och bygga oerhört mycket i min kommun. Vi har tagit fram fina visioner för detta.

Huvuddelen av kommuninvånarna pendlar både till studier i andra kommuner och till arbete. Även sfi och vuxenutbildningen sker ju i annan kommun och inte i vår egen.

Trots allt tar vi emot flyktingar i min kommun och i många andra kommuner runtomkring. Det gör vi utan avtal med Integrationsverket. Det är människor som frivilligt väljer att flytta dit. Kommunen tar absolut sitt ansvar för att dessa människor ska finna sig till rätta. Det är en väldigt komplex fråga. Jag blir trött när man försöker måla en svartvit

bild. Det är väldigt många aspekter som kommer in. Man måste ha en ärlighet i diskussionen som jag kanske inte alltid har hört här.

Prot. 2005/06:101
4 april

Anf. 63 Statsrådet JENS ORBACK (s):

Fru talman! Jag uppfattade inte vilken kommun Ewa Thalén Finné talade om.

Svar på
interpellationer

(EWA THALÉN FINNÉ (m): Det var Staffanstorp.)

Okej, det var Staffanstorp. Även andra kommuner har lyfts fram här. Tobias Billström nämnde till exempel Danderyd. Såvitt jag förstår överväger nu Danderyd att ta emot några fler flyktingar. Men det har varit så här under en rätt lång period. Och en stor del av flyktinginvandringen och anhöriginvandringen till Sverige har skett framför allt som en konsekvens av kriget i forna Jugoslavien. Då kan man fråga vad det är som gör att vissa kommuner ska kunna resonera om att de inte har några bostäder. Andra kommuner som Malmö och Södertälje har också bostadsbrist, men de bygger också hyreslägenheter. Och jag antar att man även i Staffanstorp, Lomma eller Vellinge har ungdomar som växer upp och som också ska ha någonstans att bo. Men såvitt jag förstår förlitar man sig på att de ska bo i andra kommuners hyreslägenheter, såvida de inte får en villa när de flyttar hemifrån.

Vi kan försöka resonera oss fram till vad det är som gör att vissa kommuner kan friskriva sig från detta. Det finns också socialdemokratiska kommuner som inte tar emot flyktingar. Det finns socialdemokratiska kommuner som Integrationsverket inte vill ha ett avtal med. De har tagit emot tillräckligt många eller också ligger de i en sådan del av landet där möjligheterna till egen sysselsättning bedöms vara för dålig.

Men när det gäller de kommuner som jag pekade på, bland annat i Stockholms län, och som ligger i en region dit många vill flytta och där arbetsmarknadsläget är väldigt gott, tycker jag inte att jag har hört en tillräckligt bra förklaring. Och eftersom Tobias Billström tar upp Danderyd där Moderaterna har egen majoritet, skulle det vara intressant att höra varför Tobias Billström tycker att Danderyd inte behöver ta emot flyktingar och inte heller har gjort det i någon större utsträckning under åren som har gått.

Tobias Billström lyfter också fram behovet av att samarbeta mellan kommuner. Det tycker jag också är väldigt viktigt. Man kan bo i en kommun, ha sfi i en annan och ha språkpraktik i en tredje. Därför har vi också avsatt pengar för ett ökat regionalt samarbete.

Men jag vill komma tillbaka till den situation som vi har just i dag. Då har Integrationsverket gått ut med en propå, dels till dem som man har avtal med, dels till dem som man vill skriva ett avtal med, och man har fått in en del svar. De flesta som säger ja är socialdemokratiska kommuner. Man kan säga att ett skäl är att det finns många socialdemokratiska kommuner. Men de flesta som har svarat nej är borgerliga kommuner, och det är också kommuner med företrädare från de borgerliga riksdagspartier som här i kammaren krävde allmän amnesti. Och då är det något glapp. Det är någonting som inte går ihop. Och det vore intressant att höra om Tobias Billström anser att det finns ett sådant glapp.

Jag tror att kommunen är bra på introduktion. Det är kommunen som ska sköta det. Staten ska inte sköta det, men staten ska betala för det. Och därför kommer vi att komma tillbaka i samband med vårpropositionen med ett förslag där vi förstärker ersättningen till de kommuner som också tar emot flyktingar. Och det ska också gälla de kommuner som har så kallat eget boende, där man så att säga redan finns i staden. Ibland när vi har dessa debatter låter det som om nya människor ska komma till Sverige. Men detta är människor som finns i Sverige. Men vi vill att de snabbt ska komma in i systemet för att snabbare komma in i arbete och egen försörjning.

Anf. 64 TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru talman! Statsrådet slutade precis där jag lade den tyngsta kritiken, det vill säga att det inte räcker med någon tillfällig förstärkning i form av några miljoner som pytsas ut utan att det handlar om att lösa de långsiktiga åtagandena. Och där har jag fortfarande inte fått något svar.

Jag har också svårt att se att någon kommun i det här landet har ett specifikt ansvar för den tillfälliga asyltagstiftningens konsekvenser, oavsett om det är den kommun där statsministern startade sin karriär, Katrineholm, och som är en av dem som säger nej eller om det är Danderyds kommun.

Då har jag också berört de flesta punkter i mina tidigare inlägg, och det torde vara ganska uppenbart att jag och Ewa Thalén Finné respektive Jens Orback och Leif Jakobsson inte kommer överens i den här frågan. Och valet i september får väl visa om väljarna vill ha mer av den misslyckade flyktingpolitik som ni bjuder på, eller om de vill ha någonting som är mer fungerande.

Jag vill dock säga att vi i debatten den 9 november väldigt tydligt sade att det gick att förutse vad som nu skulle hända. Ni valde ändå att trycka på voteringsknappen på det sätt som ni gjorde. Vi gjorde någonting annat. Därmed tar vi också vårt ansvar.

Jag ska återvända till brevet från kommunstyrelsen i Malmö och fråga statsrådet om han är beredd att pröva något av Malmös förslag. Det har jag inte fått svar på. En sådan tanke är att införa utökad dagarsättning till de asylsökande som väljer bostadsort med tillgång till bostäder och möjligheter till arbete. Vad tycker statsrådet om det? Ett annat förslag är att förlänga Migrationsverkets ekonomiska ansvar efter en kommunplacering till det första folkbokföringsdatumet. Det skulle vara ganska bra av flera olika anledningar. Är det statsrådets uppfattning att detta är en modell som kan prövas?

Malmö föreslår också att Integrationsverket ska få möjlighet att teckna avtal med två eller flera kommuner så att en kommun kan tillhandahålla bostäder och en annan kommun bra introduktionsprogram. Det är vi från moderat sida beredda att överväga. Men vad säger regeringen?

Och slutligen den mest avgörande frågan: Malmö vill att regeringen fullt ut, och inte bara tillfälligt, tar ekonomiskt ansvar och täcker kommunens samtliga kostnader för flyktingar. Det måste också inkludera den grupp invandrare, främst familjeåterföreningar, som nu kommer att segla upp och för vilka kommunerna i dag inte får någon ersättning alls. Vad tycker Jens Orback om detta krav? Det tycker jag att landets kommuner har rätt att få reda på och riksdagen har en skyldighet att fråga om.

Anf. 65 LEIF JAKOBSSON (s):

Fru talman! Det är inte år 0. Tobias Billström kan naturligtvis hålla på och försöka krumbukta sig med hänvisningar till den senaste lagen om tillfällig asylmottagning. Men det är faktiskt så, Tobias Billström, att när krigen härjade på Balkan sade dessa kommuner, och framför allt Vellinge kommun, nej i lika stor utsträckning. Jag trodde faktiskt att vi var överens om den grundläggande flyktingpolitiken och de åtaganden som Sverige har i dessa frågor. Då måste vi också ta ett gemensamt ansvar för att alla kommuner är med.

Detta är inget nytt påhitt. Detta handlar inte om att det är kopplat just till denna lag, utan denna inställning har dessa kommuner haft från år 0. Och du måste vara precis lika medveten som jag om att väldigt många malmöbor uppfattar det som oerhört orättfärdigt att kommuner med de allra bästa resurserna faktiskt kan svära sig fullständigt fria från att ta sin del av ansvaret.

Vi har ett gemensamt ansvar för att se till att flyktingpolitiken och flyktingmottagandet fungerar bra därför att ni också ställer er bakom den grundläggande flyktingpolitiken och det grundläggande flyktingmottagandet. Då måste också folk kunna se att det tas ett gemensamt ansvar för det. Och det gör inte dessa kommuner, framför allt Vellinge och Lomma som jag har nämnt. Det är alldeles riktigt att Staffanstorp tidigare har tagit emot flyktingar. Men det är inte fallet för till exempel Vellinge.

Senast i veckan avgjordes en försäljning av lägenheter i kommunstyrelsen i Lomma, där socialdemokraterna föreslog att man inte skulle sälja kommunens lägenheter utan i stället ställa upp och ta emot flyktingar. Men de blev nedröstade på den punkten.

Anf. 66 EWA THALÉN FINNÉ (m):

Fru talman! Frågan om flyktingmottagning är en väldigt komplex fråga och naturligtvis även en samvetsfråga. Men det finns ett par grundläggande problem. Det ena är att staten inte fullt ut finansierar den, vilket skapar oerhört stora problem och väldigt stora påfrestningar, framför allt i små kommuner som jag var inne på, just för att man har små organisationer. Det är väldigt svårt att anställa och sedan säga upp anställda i kommunen beroende på att man har olika mycket att göra. Jag vet inte om större kommuner klarar detta bättre. Men vi upplever det som väldigt svårt i våra mindre kommuner.

Sedan skulle jag vilja hyfsa den här debatten lite grann. Jag blir faktiskt upprörd när jag hör Leif Jakobsson tala om att etniskt rena, att man aldrig har varit med och tagit emot flyktingar och att det är krystade förklaringar till att det inte finns bostäder. Sedan kommer ministern in här och talar om att man inte bygger några hyresrätter. I min kommun Staffanstorp byggs det mycket hyresrätter. Det måste alltså vara hyfs på debatten.

Jag känner till kommuner i Malmös kranskommunområde som styrs av socialdemokrater och där man säger nej. De har samma strukturer. Det är små kommuner där en huvuddel av invånarna pendlar både till utbildning och till arbete. Jag tycker att man måste ta ett mycket större grepp när man tittar på de här frågorna.

Jag har sett delar av det som Malmö kommun skriver om – att man kunde titta på nya vägar att teckna sådana här flyktingavtal. Jag tror att

det skulle kunna vara en väldigt vettig väg, men det har ministern över huvud taget inte varit inne på här. Kanske har han inte hunnit titta på det. Det gäller alltså att hitta nya vägar.

Anf. 67 Statsrådet JENS ORBACK (s):

Fru talman! Jag har fått brevet från Malmö och avser att besvara det. Jag kommer också att ha ett möte med kommunstyrelsens ordförande här i veckan. Men några saker kan vi redan nu svara på här i kammaren.

Vi kommer att öka ersättningen till de kommuner som har tagit emot.

När det gäller samarbetet mellan olika kommuner har vi lagt ett förslag som gör att vi kan jobba mer regionalt. I dag är det ingenting som hindrar att en kommun tar emot och en annan kommun till exempel säljer tjänster – sfi eller någonting annat.

Vi kommer också att ge en extra ersättning till de flyktingar som tas emot och som har speciella stöd. Också för det har vi avsatt mera pengar.

De som kommer som anhöriga till flyktingar kommer också att få en ersättning enligt den gamla regeln om man söker inom två år.

Jag skulle vilja komma tillbaka till det som Ewa Thalén Finné talar om som en komplex fråga och en samvetsfråga. Ja, det är nog en samvetsfråga därför att flyktingpolitik i grunden handlar om solidaritet, om omtanke människor emellan. Därför måste flyktingpolitiken vara något som genomsyrar hela landet – alla måste vi vara solidariska när någonting händer i övriga världen. Då ställs det krav också på kommuner. Det ställs krav både på socialdemokratiska kommuner och på borgerliga kommuner.

Jag kan fortfarande inte acceptera svaret. Vi har inga hyresrätter. Detta svar kommer från väldigt starka borgerliga kommuner, kanske också från några socialdemokratiska, så de får också lyssna. Men hur kan detta vara ett skäl?

Jag hävdar – något som Tobias Billström tycker är konstigt att jag säger – att de ska bygga. De har väl samma ansvar som alla andra när det gäller att ta emot flyktingar och ungdomar. Solidaritet handlar, som sagt, om omtanke människor emellan och om att alla måste ställa upp och ta emot när folk söker skydd i vårt land.

Överläggningen var härmed avslutad.

11 § Anmälan om inkomsten faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen

Andre vice talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2005/06:FPM66 Förslag till direktiv om redares skadeståndsansvar och finansiella säkerheter KOM(2005)593 till lagutskottet

12 § Förnyad bordläggning

Föredrogs och bordlades åter
Utrikesutskottets betänkande 2005/06:UU18
Konstitutionsutskottets betänkande 2005/06:KU23
Justitieutskottets betänkanden 2005/06:JuU22 och JuU23
Lagutskottets betänkanden 2005/06:LU20 och LU21
Socialförsäkringsutskottets betänkande 2005/06:SfU6
Kulturutskottets betänkande 2005/06:KrU20

Prot. 2005/06:101
4 april

13 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
Motion
med anledning av prop. 2005/06:164 Löneskatter för enmansföretag
2005/06:Sf24 av Birgitta Carlsson m.fl. (c, m, fp, kd)

Arbetsmarknadsutskottets betänkanden
2005/06:AU5 Arbetslöshetsförsäkringen
2005/06:AU7 Anställningsvillkor i bemanningsföretag

Konstitutionsutskottets betänkanden
2005/06:KU28 Offentlighet och sekretess samt integritetsfrågor
2005/06:KU29 En moderniserad rättsprövning, m.m.

Skatteutskottets betänkanden
2005/06:SkU20 Allmänna motioner om energibeskattnings m.m.
2005/06:SkU24 Skiljemannakonventionen och uppsägning av avtal med
Norge
2005/06:SkU25 Tullverkets ingripande mot varor som misstänks göra
intrång i vissa immateriella rättigheter

Kulturutskottets betänkanden
2005/06:KrU10 Konstnärsfrågor
2005/06:KrU11 Spel- och lotteri-frågor
2005/06:KrU23 Ungdomsfrågor – särskild ordning
2005/06:KrU26 Arkivfrågor

Socialutskottets betänkande
2005/06:SoU15 Ändringar i läkemedelslagstiftningen m.m.

14 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 3 april

2005/06:332 av *Ulf Nilsson* (fp) till utbildnings- och kulturminister Leif
Pagrotsky
Tillgången till speciallärare

Prot. 2005/06:101
4 april

2005/06:333 av *Jan Lindholm* (mp) till statsrådet Lena Sommestad
EU:s riktlinjer för försiktighetsprincipens användning

den 4 april

Prot. 2005/06:101

4 april

2005/06:334 av *Kalle Larsson* (v) till statsrådet Barbro Holmberg
Kvotflyktingars integrationspotential

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 18 april.

15 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 4 april

2005/06:1356 av *Lena Adelsohn Liljeroth* (m) till utbildnings- och kulturminister Leif Pagrotsky

Ny ordförande i Naturhistoriska riksmuseets styrelse

2005/06:1357 av *Birgitta Ohlsson* (fp) till utrikesminister Carin Jämtin
Mänskliga rättigheter i Syrien

2005/06:1358 av andre vice talman *Kerstin Heinemann* (fp) till statsrådet Morgan Johansson

Övergripping mot funktionshindrade inom socialtjänsten

2005/06:1359 av *Staffan Danielsson* (c) till jordbruksminister Ann-Christin Nykvist

Jordbruksverkets förbud mot att bekämpa ogräs på trädesmark

2005/06:1360 av *Rigmor Stenmark* (c) till statsrådet Morgan Johansson
Lagstiftning för beredskap vid en pandemi

2005/06:1361 av *Carina Hägg* (s) till utrikesminister Carin Jämtin
Stöd till Global Safe Abortion Fund

2005/06:1362 av *Gunnar Nordmark* (fp) till finansminister Pär Nuder
Nikotinersättningsmedel som skattepliktig förmån

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 18 april.

16 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 3 april

2005/06:1289 av *Berit Jóhannesson* (v) till vice stats- och utrikesminister Bosse Ringholm

Vattenbristen

2005/06:1294 av *Birgitta Ohlsson* (fp) till statsrådet Carin Jämtin
Kamp mot sömnsjuka i u-länder

2005/06:1295 av *Birgitta Ohlsson* (fp) till statsrådet Carin Jämtin
Kamp mot dödlig diarré i u-länder

Prot. 2005/06:101
4 april

2005/06:1296 av *Birgitta Ohlsson* (fp) till statsrådet Carin Jämtin
Kamp mot global tuberkulos

2005/06:1297 av *Birgitta Ohlsson* (fp) till statsrådet Carin Jämtin
Kamp mot mässling i u-länder

2005/06:1298 av *Birgitta Ohlsson* (fp) till statsrådet Carin Jämtin
Kamp mot malaria i u-länder

den 4 april

2005/06:1305 av *Gunnar Axén* (m) till statsrådet Sven-Erik Österberg
Svenska Spels expansion till bingoapparater

2005/06:1345 av *Gunnar Axén* (m) till statsrådet Sven-Erik Österberg
Säkerheten för nätpokerspelare hos Svenska Spel

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 18 april.

17 § Kammaren åtskildes kl. 19.03.

Förhandlingarna leddes
av tredje vice talmannen från sammanträdets början till ajourneringen
kl. 15.50 och
av andre vice talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

PER PERSSON

/Monica Gustafson

1 § Justering av protokoll.....	1
2 § Meddelande om val.....	1
3 § Svar på interpellation 2005/06:301 om frågor kring skogskonton och skogsskadekonton	1
Anf. 1 Finansminister PÅR NUDER (s).....	1
Anf. 2 STAFFAN DANIELSSON (c).....	3
Anf. 3 Finansminister PÅR NUDER (s).....	4
Anf. 4 STAFFAN DANIELSSON (c).....	5
Anf. 5 Finansminister PÅR NUDER (s).....	6
Anf. 6 STAFFAN DANIELSSON (c).....	7
4 § Svar på interpellation 2005/06:307 om Sverige och reducerad moms.....	7
Anf. 7 Finansminister PÅR NUDER (s).....	7
Anf. 8 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m)	8
Anf. 9 Finansminister PÅR NUDER (s).....	9
Anf. 10 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m)	10
Anf. 11 Finansminister PÅR NUDER (s).....	11
Anf. 12 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m)	11
5 § Svar på interpellation 2005/06:318 om äkta respektive oäkta bostadsrätt.....	12
Anf. 13 Finansminister PÅR NUDER (s).....	12
Anf. 14 RIGMOR STENMARK (c).....	12
Anf. 15 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m)	13
Anf. 16 Finansminister PÅR NUDER (s).....	14
Anf. 17 RIGMOR STENMARK (c).....	15
Anf. 18 MARIETTA DE POURBAIX-LUNDIN (m)	15
Anf. 19 Finansminister PÅR NUDER (s).....	15
Anf. 20 RIGMOR STENMARK (c).....	16
6 § Svar på interpellation 2005/06:315 om avgifter till registrerade trossamfund	16
Anf. 21 Finansminister PÅR NUDER (s).....	16
Anf. 22 TASSO STAFILIDIS (v)	17
Anf. 23 LARS-IVAR ERICSON (c)	18
Anf. 24 Finansminister PÅR NUDER (s).....	18
Anf. 25 TASSO STAFILIDIS (v)	19
Anf. 26 LARS-IVAR ERICSON (c)	20
Anf. 27 Finansminister PÅR NUDER (s).....	20
Anf. 28 TASSO STAFILIDIS (v)	21
7 § Svar på interpellation 2005/06:314 om EU-ländernas samarbete mot barnsexturism	21
Anf. 29 Statsrådet ULRICA MESSING (s).....	21
Anf. 30 TASSO STAFILIDIS (v)	22
Anf. 31 MARGARETA ISRAELSSON (s)	23
Anf. 32 ALF SVENSSON (kd)	24
Anf. 33 ROSITA RUNEGRUND (kd).....	25

Anf. 34 HILLEVI ENGSTRÖM (m)	26
Anf. 35 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	26
Anf. 36 TASSO STAFILIDIS (v)	28
Anf. 37 MARGARETA ISRAELSSON (s)	29
Anf. 38 ALF SVENSSON (kd)	29
Anf. 39 ROSITA RUNEGRUND (kd)	30
Anf. 40 HILLEVI ENGSTRÖM (m)	30
Anf. 41 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	31
Anf. 42 TASSO STAFILIDIS (v)	32
8 § Svar på interpellation 2005/06:313 om Postens service på landsbygden	33
Anf. 43 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	33
Anf. 44 MARIE WAHLGREN (fp)	34
Anf. 45 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	34
Anf. 46 MARIE WAHLGREN (fp)	35
Anf. 47 Statsrådet ULRICA MESSING (s)	36
Anf. 48 MARIE WAHLGREN (fp)	37
Ajournering	37
Återupptagna förhandlingar	37
9 § Svar på interpellation 2005/06:312 om HBT-personer i Polen	37
Anf. 49 Utrikesminister CARIN JÄMTIN (s)	37
Anf. 50 GUSTAV FRIDOLIN (mp)	39
Anf. 51 Utrikesminister CARIN JÄMTIN (s)	40
Anf. 52 GUSTAV FRIDOLIN (mp)	41
Anf. 53 Utrikesminister CARIN JÄMTIN (s)	42
Anf. 54 GUSTAV FRIDOLIN (mp)	42
Anf. 55 Utrikesminister CARIN JÄMTIN (s)	43
10 § Svar på interpellationerna 2005/06:294 och 308 om flyktingmottagandet	43
Anf. 56 Statsrådet JENS ORBACK (s)	43
Anf. 57 TOBIAS BILLSTRÖM (m)	44
Anf. 58 LEIF JAKOBSSON (s)	46
Anf. 59 Statsrådet JENS ORBACK (s)	47
Anf. 60 TOBIAS BILLSTRÖM (m)	48
Anf. 61 LEIF JAKOBSSON (s)	49
Anf. 62 EWA THALÉN FINNÉ (m)	50
Anf. 63 Statsrådet JENS ORBACK (s)	51
Anf. 64 TOBIAS BILLSTRÖM (m)	52
Anf. 65 LEIF JAKOBSSON (s)	52
Anf. 66 EWA THALÉN FINNÉ (m)	53
Anf. 67 Statsrådet JENS ORBACK (s)	54
11 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen	54
12 § Förnyad bordläggning	54
13 § Bordläggning	55
14 § Anmälan om interpellationer	55
15 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	56

16 § Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	56	Prot. 2005/06:101
17 § Kammaren åtskildes kl. 19.03.....	57	<u>4 april</u>

